

Uitvoeringsplan 2021-2022 IVP Lelystad

Veilige wijken

Jeugd en veiligheid

Ondermijning

Waarom dit uitvoeringsplan?

Eind 2017 heeft de gemeenteraad het [Integraal veiligheidsplan](#) (IVP) vastgesteld voor de periode 2018-2022. Begin 2020 zijn de eerste twee jaar geëvalueerd met een [tussenevaluatie](#) voor college en raad. De conclusie is dat de grote meerderheid van de activiteiten volgens planning loopt. Een aantal harde indicatoren zijn echter nog niet bereikt: zes van de zestien indicatoren staan op groen, zes op oranje en vijf in het rood. Er zijn tien aanbevelingen geformuleerd om te zorgen dat de doelen uit het veiligheidsplan op het einde van de looptijd zoveel mogelijk zijn behaald (zie bladzijde 28). Deze aanbevelingen zijn verwerkt in dit nieuwe uitvoeringsplan voor de jaren 2021 en 2022.

Wat gaan we inzetten?

Veiligheid is een veelomvattend: het gaat om jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, coffeeshop- en prostitutiebeleid, huiselijk geweld, radicalisering, milieucriminaliteit, crisisbeheersing, etc. Ons veiligheidsplan wordt gekenmerkt door systematiek, samenhang en samenwerking. Dit houdt in: het doorlopen van een beleidscyclus, het onderling afstemmen van maatregelen en het samen met alle betrokkenen invullen van veiligheidsbeleid. Al onze acties zijn in te delen in de volgende categorieën:

1. Communicatie: denk aan voorlichting, inzet website, krant, via scholen, social media.
2. Sociale kwaliteit: investeren in cohesie, samenwerking met bewoners, veilige buurten.
3. Toezicht: inzet van politie, toezichthouders, camera's, surveillance, BOA's, etc.
4. Infrastructuur: ontwerpen, bouwen en beheren van de fysieke omgeving.
5. Sancties: bijvoorbeeld boetes, bekeuringen, verhalen schade, sluiting, dwangsommen.
6. Bestuurlijk-juridisch: zoals gemeentelijke regelgeving (APV), horecabeleid, [Damoclesbeleid](#).

Nieuwe ontwikkelingen

- De coronacrisis heeft een enorme impact op het veiligheidsbeleid, de samenleving, economie en uiteraard op vrijwel alle andere beleidsterreinen. Naast een gezondheidscrisis is er een heviger wordende economische crisis, met stijging van de werkloosheid. Sociale ongelijkheid en polarisatie nemen toe. En nieuwe vormen van criminaliteit, zoals cybercrime.
- Politieke veranderingen. Halverwege de looptijd van het veiligheidsplan is er een nieuwe coalitie en een nieuw college gekomen in Lelystad, vier nieuwe wethouders en een burgemeesterswissel. De politiek-bestuurlijke aansturing is dus behoorlijk gewijzigd.
- De aanpak ondermijning blijft belangrijk. De komende twee jaar verwachten we mooie resultaten van het districtelijk team ondermijning (DTO). Dit is een samenwerking tussen gemeenten, politie, OM en Belastingdienst, opererend vanuit het stadhuis te Lelystad.
- De werelden van zorg en veiligheid krijgen steeds meer met elkaar te maken. In allerlei overleggen worden bewoners met zogenaamde multi problematiek besproken: psychische klachten, verstandelijke beperking, verslaving, schulden, werkloosheid en gebrekkige integratie. Zonder hulp leidt dit tot meer onveiligheid en overlast, zie ook [de VNG hierover](#).
- Door de afbouw van beschermd wonen komen er nog meer kwetsbare inwoners in de wijk wonen. We zijn al bezig om het zorglandschap hierop af te stemmen. Veiligheid zal hierdoor meer te maken gaan krijgen met kwetsbare inwoners met een GGZ achtergrond. Dit heeft een relatie met de toename van acties rond de aanpak van personen met verward gedrag.
- Sociale tegenstellingen. Er is een groei van de tegenstellingen in de samenleving. Dat is ook zichtbaar in Lelystad (Oostvaardersplassen, boerenprotest, kick out Zwarte Piet).
- Schaarste. De inzet van mensen en middelen staat onder druk. Zo is de politiecapaciteit niet onbeperkt, zijn er wachtlijsten in de zorg en kan de gemeente niet overal handhaven. Instanties zoals Veilig thuis, Jeugdzorg, Tactus, Woonzorg Flevoland, GGZ hebben te maken met wachttijden.

Wie gaat het uitvoeren?

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor veiligheidsbeleid is verdeeld over de raad en het college. De raad stelt eens in de vier jaar het Integraal Veiligheidsplan vast. De centrale coördinatie van de uitvoering van het veiligheidsbeleid is belegd bij de burgemeester. Onze samenwerkingspartners zijn inwoners, ondernemers, politie, welzijnsinstanties, brandweer, GGD, woningcorporatie, Openbaar Ministerie, Veiligheidshuis, onderwijs, RIEC, zorg en hulpverlening, Veiligheidsregio en andere betrokken partijen. De ambtelijke coördinatie ligt bij Openbare orde en veiligheid van het team Veiligheid.

Voor een belangrijk deel gaat het bij veiligheid om gedragsbeïnvloeding: bewoners moeten hun buurt zien als de eigen omgeving. In buurten waar bewoners zich thuis voelen, veel contact hebben met buurtbewoners en op een prettige manier met elkaar omgaan, is de kans om slachtoffer te worden van gewelddelicten of van inbraak geringer dan in buurten met minder samenhang. Investeren in de sociale kwaliteit remt asociaal gedrag. Tegelijkertijd bestaat er een grote neiging om de last van de veiligheidsproblemen op de schouders van de overheid te leggen. Dit komt ook naar voren in de Veiligheidsmonitor. Daarin is gevraagd aan de Lelystedelingen of men actief is om de eigen buurt te verbeteren. 88% voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt, maar slechts 33% is actief geweest. Daar ligt nog veel ruimte voor verandering!

Wat is het resultaat?

Een veiliger Lelystad is het doel, waarbij we de criminaliteit willen verminderen en veiligheidsgevoelens willen verhogen. Het percentage inwoners 'dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt' willen we dan ook verlagen. Voor een optimaal resultaat is het noodzakelijk maatregelen te nemen in de verschillende schakels van de veiligheidsketen: van pro-actie tot nazorg. Daarbij is de veiligheid gebaat met een plan dat start met activiteiten ter voorkoming van onveiligheid en eindigt met een repressieve aanpak van de onveiligheid. Met name de preventieve kant krijgt in dit plan veel aandacht. Voorkomen is immers altijd nog beter dan genezen.

Hoe verder?

Na vaststelling van dit plan gaan we verder met de uitvoering. Via de jaarrekening en de jaarlijkse programmabegroting wordt er gestuurd op het integraal veiligheidsbeleid. Het nieuwe uitvoeringsplan is vastgesteld door het college en gedeeld met de gemeenteraad.

Na twee jaar uitvoering van dit plan wordt eind 2022 het nieuwe integraal veiligheidsplan geagendeerd in de gemeenteraad voor vaststelling (looptijd voor vier jaren 2023, 2024,

2025 en 2026). Verder laat de afgelopen periode zien dat er ook ruimte moet zijn voor onverwachte inzet. Zo is de hele coronacrisis een goed voorbeeld dat we snel kunnen schakelen op de actualiteit, inspelen op nieuwe ontwikkelingen en flexibel blijven als dat wordt gevraagd. Dit is ook nodig in de praktijk van openbare orde en veiligheid gelet op de tijdgeest van betogingen, polarisatie en steeds nieuwe verschijningsvormen van criminaliteit.

Leeswijzer: op de volgende bladzijden wordt per thema uitgewerkt welke acties en projecten we gaan inzetten om de strategische doelen voor een veiliger Lelystad te behalen.

Deze prioriteit van het Lelystadse veiligheidsbeleid gaat over de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten. Deze kunnen onder druk staan door verschillende vormen van overlast, geweld en bedreiging, fysieke kenmerken van de wijken. Met name woonoverlast, drugsoverlast, overlast van personen met verward gedrag drukken een stempel. Bij geweld kan het ook gaan om huiselijk geweld. Veiligheid begint bij burgers en ondernemers zelf: hun actieve deelname heeft een belangrijk preventief effect en draagt bij aan zowel objectieve als subjectieve veiligheid. We willen dat veiligheid een coproductie is van samenleving, gemeente en partners. We willen het zelf-organiserend vermogen van burgers benutten, zelfredzaamheid en *samenredzaamheid* stimuleren, als overheid vooral ondersteunen en 'uitnodigen'. Voor effectief veiligheidsbeleid zijn dat cruciale uitgangspunten.

Prioriteit VEILIGE WIJKEN

De delicten en criminaliteit zijn in Lelystad heel divers verspreid over de wijken. We kunnen spreken over veilige en minder veilige wijken. Er kan worden gekeken naar de geregistreerde veiligheid (politiecijfers), gerapporteerde veiligheid (slachtofferenquêtes) en onveiligheidsgevoelens (Veiligheidsmonitor e.d.). Politiecijfers laten zien dat in absolute zin alle delicten het meest gepleegd worden in het Stadshart, daarna Botter en daarna de Zuiderzeewijk. Onveiligheidsgevoelens zijn in Lelystad ook ongelijk verdeeld. Gemiddeld 14% ervaart in 2019 veel sociale overlast in hun buurt, met name aan de oostkant. De hoogste percentages onveiligheidsgevoelens worden aangetroffen in de Zuiderzeewijk, Atolwijk en Boswijk (meer dan 25%). De deelgebieden die op dit gebied het ongunstigst scoren zijn Waterwijk (37%), Griend/Horst/Kamp/Wold (36%) en Centrum-Noord/Atol-West (33%).

Doel

- Versterken van veerkracht en vitaliteit van wijken en buurten
- Voorkomen en consequent aanpakken van ongewenst gedrag

Indicatoren

- Rapportcijfer veiligheid, referentiewaarde 7,2 en referentiejaar is 2016. Doel is om dit in 2022 te verhogen. Meest recente score is 7,2 in 2019.
- Totaal aantal misdrijven, referentiewaarde 4.450 (2016). Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 4.000. Meest recente score is 4.240 in 2019.
- Onveiligheidsgevoelens, referentiewaarde 22% (2016). Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 18%. Score was vorig jaar 21% (2019)
- Meldingen sociale overlast, 991 (2016). Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 800. Score in 2019 was 929.

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost (IGLO).** Er zijn grote verschillen per wijk op gebied van politiecijfers en onveiligheidsgevoelens. We willen de veiligheid in Lelystad Oost verbeteren en nemen actief deel aan het initiatief rond kwetsbare wijken/Lelystad Next Level.
- ☐ **Aanpak huiselijk geweld:** De invulling van de MDA++ is als proef belegd bij het Zorg- en veiligheidshuis. MDA++ is gericht op de meest complexe casuïstiek inzake huiselijk Geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. We gaan in 2021 en 2022 de werkwijze verder verbeteren. In Lelystad willen we in meer casussen een tijdelijk huisverbod opleggen na een aanhouding van de pleger dan nu het geval is. Ook willen we de doorlooptijd verkorten en bij nieuwe casussen (verdere) escalatie voorkomen door eerder de integrale, multidisciplinaire benadering van MDA++ in te zetten.
- ☐ **Uitvoering Wvvgg:** Deze nieuwe Wet verplichte gezondheidszorg is op 1 januari 2020 ingegaan. Door een psychische stoornis kan iemand zichzelf of anderen ernstig nadeel toebrengen. De Wvvgg maakt het mogelijk om verplichte zorg ambulant uit te voeren. Gedwongen opname blijft bijvoorbeeld mogelijk als het in de eigen omgeving niet lukt of te onveilig is. In 2021 en 2022 willen we dat de mogelijkheden van deze wet zo optimaal mogelijk zijn benut. De evaluatie van de uitvoering gaat via de bestaande overleggen, waaronder het Breed Overleg Zorg en Veiligheid.

□ **Aanpak personen met verward gedrag:**

In 2019 is er onderzoek verricht naar verwarde personen in Flevoland. Dat onderzoek van de GGD bevat diverse aanbevelingen. We willen in 2021 en 2020 dat de uitvoering op maat goed functioneert en dat eind 2021 alle aanbevelingen onderdeel uitmaken van de gezamenlijke aanpak. De focus moet komen te liggen op de doelgroep "vaak verward". Ook moet het driedelig doel zijn behaald: het normaliseren van (afwijkend) gedrag, sneller toeleiden naar hulpverlening en het creëren van meer verbinding in de wijk.

- **Wet aanpak Woonoverlast:** 9,5% van de Lelystedelingen ervaart veel overlast door buurtbewoners. We willen meer grip krijgen op de woonoverlast, in samenwerking met Buurtbemiddeling, sociaal wijkteams, de PGA en het Stedelijk Integraal Team. We zetten handhavende instrumenten in vanuit het Bestuursrecht (Gemeentewet, Woningwet), privaatrecht (huurrecht, Burenrecht) en strafrecht. Als niets meer lijkt te werken, wordt de Wet Aanpak Woonoverlast in stelling gebracht. Die is twee jaar geleden bekrachtigd in de APV en de burgemeester heeft beleidsregels vastgesteld. Eind 2022 willen we deze wet een aantal keren hebben ingezet, als alle andere acties niet meer blijken te werken.

- **Uitbreiding PGA:** De lokale PGA (persoonsgerichte aanpak) is een integrale, op de persoon én het (gezins)systeem toegesneden mix van bestuurlijke, straf-, zorg- en overige interventies, die beoogt afglijden naar de criminaliteit te voorkomen alsmede hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken, en/ of om herhaling te voorkomen. Het gaat om personen die te licht zijn voor Veiligheidshuis, maar te zwaar zijn voor reguliere hulp vanuit het sociaal wijkteam. We willen dat de PGA in 2021 en 2022 een caseload heeft van tenminste 25 personen per jaar en dat er geselecteerd wordt op basis van de prioriteiten uit het IVP: jeugd, sociale overlast in wijken en impact op ondermijning. Ook wordt er optimaal gebruik gemaakt van het informatiesysteem KeDo en de PGA-monitor.

- **Jaarwisseling:** De jaarwisseling geldt in Nederland als het gevaarlijkste moment van het jaar: honderden mensen moeten met verwondingen naar de spoedeisende hulp, onder meer met beschadigde ogen. Verder zorgt het voor grote materiële schade en veel agressie tegen hulpverleners. Geluidsoverlast vormt de grootste bron van overlast rond de jaarwisseling. Overlast, letsel en geweld tijdens de jaarwisseling wordt veroorzaakt door vuurwerk, maar ook door alcohol en groepsgedrag. Daarbij is illegaal vuurwerk een belangrijke oorzaak van overlast, letsel, incidenten met dodelijke afloop en gevaarstelling voor anderen. In Lelystad willen we de jaarwisseling feestelijk en veilig houden en zetten daarvoor tien bewezen effectieve acties in (handhaving, voorlichting, preventie, integrale voorbereiding en samenwerking, geen geweld tegen hulpverleners, etc.). Als extra actie willen we een betere aanpak van het vuurwerkverbod, door onder meer inzet van meer boa's op hotspots en het vuurwerkteam van de politie.

- **Aanpak lachgas:** In 2019 is een plan van aanpak opgesteld met een zevental acties om het misbruik van lachgas in Lelystad aan te pakken. We willen het misbruik aanpakken, de verkoop in de horeca uitbannen, het gebruik in de publieke ruimte actief terugdringen en lachgas tijdens evenementen blijven verbieden. De uitvoering van de actiepunten ligt op koers. De APV is in 2020 aangepast en er zijn verbodsgebieden aangewezen. In 2021 wordt gekeken of aanvullende acties nodig zijn.

- **Illegale kamerverhuur:** In Lelystad zijn ruim 250 vergunningen voor kamerverhuur en woningsplitsing verleend. Er zijn ook kamerverhuurpanden aanwezig waarvoor geen vergunning is verleend; die zijn illegaal. Omdat er nog steeds sprake is van een groot aantal te onderzoeken adressen wordt de extra inzet op illegale kamerverhuur voortgezet. Als er wordt geconstateerd dat er sprake is van illegale kamerverhuur dan wordt handhavend opgetreden. Tijdens de uitvoering van de controles wordt ook gekeken naar signalen die duiden op andere overtredingen, zoals woonfraude, prostitutie, drugs en mensenhandel. Naast toezicht en handhaving ten aanzien van illegale kamerverhuur wordt ook actief opgetreden tegen situaties waarin sprake is van illegale woningsplitsing.
- **Anti-discriminatie:** We willen alle vormen van discriminatie aanpakken: zowel naar ras/etnische afkomst, sekse, religieuze overtuiging, als naar seksuele geaardheid. We zetten de komende periode extra in op tolerantie, acceptatie en het voorkomen van polarisatie. Dit is nog eens extra relevant geworden door de beweging Black Lives Matters en betogingen tegen Zwarte Piet. Op individueel niveau zorgt de wet WGA ervoor dat inwoners in Lelystad toegang hebben tot een onafhankelijke anti-discriminatievoorziening, waar zij terecht kunnen voor advies en bijstand. In Lelystad gaat het om zo'n 88 geregistreerde klachten per jaar.
- **Aanpak GHB:** Het Trimbos instituut heeft een onderzoek verricht naar de aard en omvang van het GHB gebruik in Lelystad. In 2020 zijn de [bevindingen gepubliceerd](#), waaronder dat de gebruikers en dealers een hecht netwerk vormen en dat ze meestal afkomstig zijn uit de kwetsbare wijken. Het college heeft besloten de aanpak te richten het beheersen van het gebruik van GHB door de beschikbare instrumenten en bestaande structuren in te zetten. In 2021 gaan we kijken met kernpartners GGD, politie e.a. of dit voldoende is om het probleem beheersbaar te houden of dat er extra investeringen en acties nodig zijn.
- **Gebiedsplan Lelycentre:** We hebben een plan van aanpak gemaakt voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in het Lelycentre en omgeving. In gebied het Lelycentre wonen veel kwetsbare inwoners en is veel professionele zorg aanwezig. Zo wonen er veel ouderen, GGZ cliënten en is er tevens een shortstay voor 330 arbeidsmigranten gevestigd. In het gebied opereert Tactus, Amethist en de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils. We gaan de komende periode diverse acties en interventies inzetten op gebied van wonen, zorg, welzijn en veiligheid. Zie ook het strategische thema Veilig winkelgebied op blz. 18.

Wat blijven we doen?

We gaan de komende twee jaar door met de inzet van de volgende acties in Lelystad:

- ☑ **WhatsApp-buurtpreventie:** Een belangrijke manier voor bewoners om samen alertheid te organiseren is via een Whatsapp-buurtgroep. Men kan elkaar waarschuwen voor verdachte personen en situaties. Er zijn inmiddels 145 WhatsApp buurtpreventiegroepen in Lelystad. Zie www.wabp-lelystad.nl en www.wabp.nl voor een goed overzicht. De politie en gemeente ondersteunen deze groepen. Hetzelfde geldt voor de diverse **Wijkpreventieteams**, die wekelijks door de buurt lopen. Zij letten op situaties die van invloed zijn op de veiligheid en leefbaarheid in de buurt, zie ook www.wijkradenlelystad.nl

- ☑ **Inzet BOA's:** In het jaarlijkse uitvoeringsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTHUP) staat beschreven hoe we de handhavers van de afdeling Stadstoezicht inzetten in onze wijken en buurten. De boa's hebben in 2020 uitbreiding gekregen van hun bevoegdheden en middelen en mogen handboeien dragen. Tijdens de coronacrisis hebben de boa's goed en constructief samengewerkt met de politie voor de gezamenlijke handhaving van de noodverordening. Die samenwerking willen wij uitbouwen.
- ☑ **Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH):** Het Zorg- en veiligheidshuis (ZVH) is een samenwerkingsverband tussen justitiële ketens (politie, OM, reclassering, etc.), zorgpartners (Veilig thuis, GGD, Tactus, GGZ, Kinderbescherming) en gemeenten in Flevoland. Doel van de samenwerking is om een bijdrage te leveren aan het terugdringen van ernstige overlast en criminaliteit. In 2019 en 2020 heeft het ZVH een uitbreiding gehad op een aantal thema's (ernstig huiselijk geweld, verward en gevaarlijk, radicalisering). In de Flevolandse caseload van het ZVH gaat het in zo'n 20% van alle gevallen om Lelystedelingen.
- ☑ **Nazorg ex-gedetineerden:** Jaarlijks komen zo'n 200 Lelystedelingen uit detentie. Doel is om samen met allerlei partijen te werken aan een succesvolle re-integratie van mensen die uit detentie komen. Belangrijke criteria voor succesvolle re-integratie in de samenleving zijn: werk en inkomen, woonruimte, ID-bewijs, schulden, zorg, sociaal netwerk. We zijn bezig met een nieuwe informatiebrochure voor ex-gedetineerden over hulp en bijstand.
- ☑ **Buurtbemiddeling:** Een project waarin de gemeente samenwerkt met Welzijn Lelystad, Centrada, de politie en getrainde buurtbemiddelaars. Als het niet lukt problemen met de burensamen te praten, komt buurtbemiddeling in beeld. Ze kiezen geen partij, maar helpen buurtbewoners om zelf samen een goede oplossing te vinden voor de problemen.
- ☑ **Veiligheidsinformatiesysteem (VIS):** De gemeente heeft toegang tot het VIS waarin dagelijks politie-informatie wordt gebruikt voor informatiegestuurd werken. Woninginbraken, jeugdoverlast, auto-inbraken, vernielingen; met het VIS kan de gemeente zelf een analyse maken van kwetsbare plekken en trends in criminaliteit.
- ☑ **Stedelijk Integraal Team:** Eind 2019 is het Stedelijk Integraal Team van start gegaan, vanuit GGZ in de wijk, waarin diverse partijen samenwerken voor de hulp en aanpak inwoners met complexe psychosociale problematiek.
- ☑ **Roma aanpak:** In Lelystad wonen ongeveer 280 personen met een Roma achtergrond op ongeveer 60 adressen. Uit een probleemanalyse komen knelpunten op gebied van startkwalificatie, uitkeringsafhankelijkheid, taalachterstand, ongedocumenteerden, etc. Lelystad heeft meegedaan aan een pilot van het Centrum voor Criminaliteit en Veiligheid op gebied van aanpak intergenerationele overdracht van criminaliteit. Daarnaast heeft het ministerie van SZW aan de gemeente een subsidie toegekend van 35.000 euro per jaar voor drie jaren, voor onderwijsparticipatie onder Roma-jongeren.
- ☑ **Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ):** Via dit systeem krijgt de burgemeester informatie over de aanstaande terugkeer van bepaalde categorieën gedetineerden, zoals zedendelinquenten of plegers van ernstige geweldsmisdrijven. Er wordt dan beoordeeld of de terugkeer kan leiden tot onrust in de buurt of tot verstoringen van de openbare orde. In Lelystad gaat het om zo'n vijf gevallen per jaar.
- ☑ **Voorlichting en publiekscampagnes:** We blijven doorgaan met initiatieven zoals de veiligheidskrant, de jaarlijkse week van de veiligheid, de Veiligheidsdag en veiligheidsmarkt, voorlichtingscampagnes op social media en huis-aan-huis. Doel is bewustwording creëren en voorlichting geven over de veiligheid in Lelystad.

Jeugdoverlast en -criminaliteit kunnen een stevige impact hebben in Lelystad. Vanuit politie wordt veel gesignaleerd, vooral in bepaalde wijken. Maar meer repressie, meer toezicht of strenger straffen is niet altijd dé oplossing als het gaat om aanpakken van de problemen onder jongeren. De politie maakt zich vooral zorgen over de steeds jongere doelgroep die betrokken raken bij overvallen, straatroof en andere vormen van criminaliteit. Jongeren denken zelf makkelijk over deze delicten en

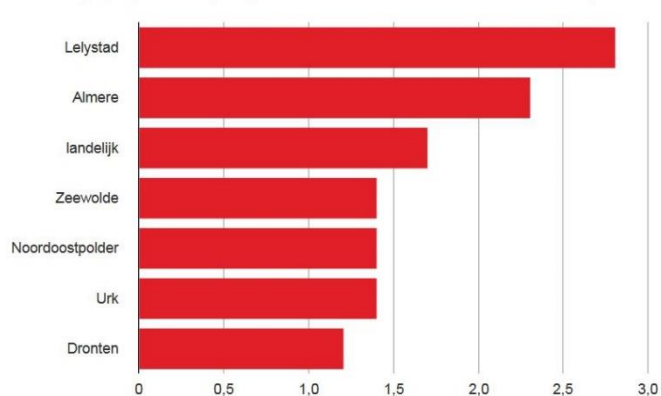
beschouwen ze niet als ernstig. Ook het bezit van messen onder jongeren is in de politiecijfers toegenomen. In 2020 was er een forse stijging van de jeugdreclasseringsmaatregelen. Een specifieke uitdaging in Lelystad is dat de straatcultuur steeds meer de scholen in komt.

In Lelystad wordt al veel ingezet op het snijvlak jeugd en veiligheid. Het is van groot belang dat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen om zelfstandig te functioneren in de maatschappij. In sommige gezinnen is gezond en veilig opgroeien geen vanzelfsprekendheid. Dan biedt de gemeente ondersteuning waar dat nodig is. Naast het bieden van ondersteuning willen we de zorg- en veiligheidsketen zo inrichten dat er effectief wordt opgetreden als problemen nog klein zijn.

Prioriteit JEUGD EN VEILIGHEID

Jongeren uit Lelystad stonden in 2018 opvallend vaak geregistreerd als verdachte van een misdrijf. Het gaat om 2,8 procent van de inwoners met een leeftijd van 12 tot 25 jaar. De score voor Nederland was toen 1,7%. Het gaat in Lelystad om 340 jongeren tot 25 jaar die verdacht werden van een misdrijf. Het grootste gedeelte werd verdacht van een vermogensdelict.

Percentage jongeren dat geregistreerd staat als verdachte van een misdrijf

Verder geeft 30% van de bewoners van Lelystad aan dat er rondhangende jongeren zijn in de buurt. 42% van de Lelystedelingen voelt zich het minst prettig op plekken waar jongeren rondhangen. Het gaat vaak om jongerenoverlast zoals intimiderend aanwezig zijn, geluidsoverlast, zwerfvuil, vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit.

Doel	Investeren in problematische jeugd, zodat ongewenst gedrag 'duurzaam' vermindert en de focus meer komt te liggen op perspectief en inclusie. Meer concreet: - Verminderen van jeugdoverlast in buurten. - Voorkomen dat criminele organisaties kwetsbare jongeren (10 tot 25 jaar) uitbuiten of inzetten. Doorbreken van criminele carrières bij jongeren.
Indicatoren	- Meldingen jeugdoverlast, dat was 357 in 2016. Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 250. Meest recente score was 349 in 2019. - Percentage jeugdige verdachten, 3,1% in 2016. Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 3,0%. Meest recente score was 2,8 in 2018. - Percentage bewoners dat overlast van jongeren ervaart in de eigen buurt: 20,4% in 2016 en 21,4% in 2019. Doel is om dit in 2022 te verlagen onder de 18%.

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **PGA voor 18-minners.** De persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt al gebruikt voor complexe casuïstiek bij volwassenen. We gaan de PGA uitbreiden naar jongeren om zo het afglijden naar de criminaliteit te voorkomen en hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. In 2020 hebben we de basis gelegd voor effectieve samenwerking tussen jeugd, welzijn, onderwijs en veiligheid. Daarna willen we tenminste 15 jongeren per jaar bespreken in de PGA voor 18-minners, onder regie van een gemeentelijke procesregisseur.
- ☐ **Preventie en vroegsignalering.** Jeugdagenten, jongerenwerkers, leerplichtambtenaren, Jeugdzorg, jeugdprofessionals en scholen hebben een signaalfunctie en preventieve rol. De jongerenwerkers vinden de jongeren op straat en bouwen een relatie met ze op. De leerplichtambtenaren zetten zich in voor het recht op onderwijs en de toezicht op de naleving van de Leerplichtwet tot 18 jaar. Zij hebben een sleutelrol in de aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim, wat een voorbode kan zijn voor het ontwikkelen van crimineel gedrag. Ook zetten zij zich in om voortijdig schoolverlaten te voorkomen onder jongeren tot 23 jaar. De medewerkers van Jeugdzorg en jeugdprofessionals zien de jeugdigen op bepaalde momenten in hun ontwikkeling. De gemeente maakt afspraken met scholen. We willen deze samenwerking en rolverdeling versterken en heldere werkafspraken maken.
- ☐ **Groepsaankpak en 7-stappenmodel:** In Lelystad wordt er regelmatig overlast van jongeren ondervonden, vaak in groepsverband. Het gaat om jongeren met meerdere antecedenten die in bepaalde opzichten de maatschappelijke aansluiting hebben verloren. Ze vormen de harde kern van overlastgevendende jeugdgroepen en plegen verschillende vormen van criminaliteit. Wij vinden het onacceptabel dat het woongenot van Lelystedelingen wordt verstoord wordt door jeugdoverlast. Daarom zijn we al gestart met een integrale aanpak voor problematische jeugdgroepen waarin strafrecht, hulpverlening en zorg bij elkaar komen. We willen deze aanpak versterken, met onder meer goede informatiedeling, sterke regie en monitoring.
- ☐ **Porteum.** De nieuwe middelbare schoolcampus in Lelystad heet Porteum. Vanaf schooljaar 2021/2022 krijgen daar zo'n 3.500 leerlingen les. Het aantal leerlingen en verschillende fysieke kenmerken van de nieuwe campus (ligging, omvang, structuur met clusters) vragen om goede oriëntatie én preparatie op veiligheidsaspecten. Maatregelen bestaan uit het doorontwikkelen van de veiligheidsorganisatie, inzet campusagent, wijkpost politie, uniformering schoolveiligheidsplannen, aandacht voor risicofactoren in de directe omgeving van de campus en voorlichting aan ouders en leerlingen. Kernpartners zijn het voortgezet (speciaal) onderwijs in Lelystad, politie, gemeente, Welzijn Lelystad, Jeugdzorg, Sociaal wijkteam, Openbaar Ministerie, jongerenwerk, stichting Halt, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, GGD en Tactus. We zetten een gemeentelijke veiligheidsregisseur in.
- ☐ **Cyberpesten:** We willen dit probleem aanpakken. Zie uitwerking Digitale veiligheid (blz. 25).

Wat blijven we doen?

- ☒ **Top-X in het Zorg- en veiligheidshuis:** Jaarlijks worden er diverse jongeren uit Lelystad besproken in de Top-X van het Zorg- en veiligheidshuis. Het gaat om minderjarigen met diverse processen verbaal op gebied van overval, straatroof, inbraak, zware mishandeling, moord, doodslag en openlijke geweldpleging en een voorgeleiding / veroordeling. De Top-X aanpak is een selectiemethodiek om te komen tot een X-aantal personen die er toe doen als het gaat over overlast, geweld en criminaliteit voor het Top-X overleg.
- ☒ **Eropaf team:** Een samenwerking tussen Welzijn Lelystad, Kwintes, IDO en de gemeente. Dit team zoekt actief contact met jongeren (vaak 18 plus) en probeert samen met de persoon te werken aan een beter toekomstperspectief. Werk, opleiding of een andere dagbesteding is het hoofddoel. Door intensief samen op te trekken komen we snel tot passende oplossingen.
- ☒ **Ramadan:** Dit is de maand waarin de moslims van zonsopgang tot zonsondergang vasten. We hebben een draaiboek om de jaarlijkse Ramadan in goede banen te leiden, met inzet uit de doelgroep zelf. Het doel is om jeugdoverlast en polarisatie tussen inwoners te voorkomen, te beperken of aan te pakken. Onze kernboodschap: we hebben respect voor de mensen die bezig zijn met de Ramadan, maar we willen geen overlast in de nachtelijke uren.

- ☑ **Politiekids:** Bij dit project helpen kinderen de politie om de leefbaarheid in wijken te verbeteren. De politie merkt zelf dat ze door dit project op een goede manier in contact komt met kinderen in een wijk waar de situatie onveilig is. Ondanks krapte gaan we kijken of we hiermee door kunnen gaan. Het project is een initiatief van de politie, Welzijn Lelystad, het Sportbedrijf, Centrada en de gemeente Lelystad.

- ☑ **Jongerenwerk:** We zetten op dit moment vijf jongerenwerkers in. Zij zijn een belangrijke schakel tussen het onderwijs, jeugdhulp, vrije tijd en veiligheid. In de praktijk zien we hoe sommige jongeren eenvoudig verdwalen of helemaal niet aankomen bij hulpverlening, hoe zij op jonge leeftijd al grote schulden maken, moeite hebben om een dak boven het hoofd te vinden en ook overlast vertonen. Het jongerenwerk is proactief in het contact leggen met jongeren op straat om negatief gedrag om te buigen naar positieve ontwikkeling en participatie. Samenhang en samenwerking met netwerkpartners als het Eropaf team en de jeugdpreventiewerkers in het VO is een belangrijk aandachtspunt. Per 1 januari 2021 is het jongerenwerk meerjarig via een aanbesteding bij een partij belegd.
- ☑ **Alcohol- en drugspreventie:** Tactus Verslavingszorg verzorgt al een aantal jaren de sluitende keten van preventie tot nazorg op het gebied van verslavingszorg in de gemeente Lelystad. We zetten in op drie pijlers. Ten eerste universele preventie; gericht op alle jongeren zonder dat sprake is van een risicosituatie meestal binnen het onderwijs. Ten tweede selectieve preventie; gericht op jongeren die een verhoogd risico op verslavingsproblematiek hebben zoals kinderen van verslaafde ouders en leerlingen binnen het speciaal onderwijs. En ten derde geïndiceerde preventie; gericht op jongeren die al wel enige problemen met middelengebruik hebben maar nog niet 'verslaafd' zijn.
- ☑ **Convenant Veiligheid in en om de school:** De gemeente werkt samen met scholen en politie voor een veilig klimaat op scholen. Afspraken hierover zijn opgenomen in het convenant Veiligheid in en om school. We willen overlast, vandalisme en criminaliteit voorkomen en bestrijden. Samen willen we in een vroeg stadium zorgwekkend gedrag van leerlingen signaleren én tegengaan! De ondertekenaars van het convenant zijn: de SVOL (ISG Arcus, De Rietlanden en de SGL), Groenhorst, Edivier (onderwijsgroep voor het VSO-Lelystad en de Steiger), het MBO College Lelystad, de politie en de gemeente Lelystad.
- ☑ **Veiligheid NS-station:** We hebben samen met NS, Prorail, politie, jongerenwerk en gemeentelijke handhavers een project lopen voor de aanpak van overlast en onveiligheid in het stationsgebied. Doel is gezamenlijk optrekken en waar nodig maatregelen treffen.
- ☑ **Kompas Onderwijs en Jeugd.** Er wordt verder gewerkt aan dit kompas. Het is een gezamenlijk koersplan van onderwijspartners, jeugdpartners en de gemeente als het gaat om de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen in Lelystad. De thema's versterken pedagogische kracht op school en in de wijk, focus aanbrengen in welke doelen we gezamenlijk najagen en integraal arrangeren gaan over de thema's jeugdhulp, onderwijs, preventie en veiligheid heen.
- ☑ **Nazorg jeugdige ex-gedetineerden:** Wie voor z'n 18e een delict pleegt, wordt in de regel berecht volgens het Jeugdstrafrecht. Elk jaar komen diverse jongeren uit een jeugdinrichting terug naar hun gemeente van herkomst. Als gemeente zijn er dan twee opties: eigen weg laten zoeken of ermee aan de slag gaan. Doel is dat de jeugdige weer naar school gaat, een dak boven zijn hoofd heeft, (psychologische) hulp krijgt, etc.
- ☑ **Jeugdreclassering.** De gemeente is verantwoordelijk voor de jeugdreclassering. We kopen dit regionaal in bij Samen Veilig Midden Nederland. De afgelopen periode was er een forse toename in het aantal ingezette jeugdreclasseringstrajecten. We onderzoeken hoe de expertise van de jeugdreclassering meer preventief aan de voorkant ingezet kan worden.

Bij ondermijning gaat het om de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Denk aan witwassen, drugscriminaliteit, corruptie, afpersing, (toeslagen)fraude, milieucriminaliteit en belastingontduiking. Er wordt een miljardenomzet geboekt. In de 'bovenwereld' zijn er verbindingen met onder andere makelaars, financieel adviseurs, maar ook met de (lokale) overheid. Dit leidt tot het verzwakken of ondermijnen van de Lelystadse samenleving. Risicofactoren in Lelystad zijn de kwetsbaarheid van groepen inwoners, de infrastructuur en ligging van de stad, het relatief grote grondgebied. De nieuwe overslaghaven Flevokust en Lelystad Airport verstevigen het risicobeeld.

Prioriteit ONDERMIJNING

19% van de Lelystedelingen geeft aan dat drugsgebruik of drugshandel voorkomt in de buurt. 27% ervaart zelfs veel overlast van drugsgebruik/drugshandel. De afgelopen twee jaar zijn er in Lelystad 36 drugspannen ontruimd en heeft de burgemeester 8 drugspannen gesloten. Verder is er relatief veel prostitutieaanbod in Lelystad. Denk aan thuisprostitutie, car-dates en prostitutie in kamerverhuurpanden. In 2018 en 2019 hebben we 5 handhavingszaken behandeld ten aanzien van illegale prostitutie. Tenslotte hebben we goede ervaring met integriteitstoetsen. Bij de horeca werden vorig jaar bij 52 vergunningaanvragen een Bibob-toets uitgevoerd. In 7 gevallen is de vergunning geweigerd of buiten behandeling gesteld door integriteit en/of antecedenten.

Wat niet in cijfers is uit te drukken, is de preventieve aanpak op ondermijning. Door bijvoorbeeld intake gesprekken te houden met potentiële horecaondernemers worden malafide ondernemers geweerd. Dit geldt ook voor het communiceren van de aanpak van ondermijning op de website. Deze en andere barrières worden opgeworpen om zoveel mogelijk te voorkomen dat ondermijnende criminaliteit voet aan de grond krijgt in Lelystad.

Doel	Via consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met onze partners de speelruimte van ondermijnende criminaliteit verder verkleinen. We zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid. Gezamenlijk werpen we een dam op tegen de criminele industrie. <u>Subdoelstellingen:</u> - Het creëren van een ongunstig vestigingsklimaat voor (drugs)criminaliteit; - Het tegengaan van het faciliteren van witwassen; - Het bestrijden van ongeregelheden binnen de seks- en gokbranche; - Er wordt niet gehandeld in strijd met de verleende vergunningen c.q. regelgeving.
-------------	--

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Maatschappelijke weerbaarheid.** We willen de maatschappelijke weerbaarheid versterken tegen de verleidingen van criminaliteit. We hebben daarvoor al meerdere plannen ingediend bij de rijksoverheid. Bewoners en ondernemers willen we bewust maken van ondermijning zodat ze signalen vaker doorgeven. In 2020 is het Lelystadse meldpunt Ondermijning operationeel geworden. Ook informeren we ondernemers, inwoners, instellingen over risico's die zij lopen en hoe te handelen. Dit gebeurt onder meer via bestaande overleggen zoals Keurmerk Veilig Ondernemen, Bedrijfskring, Veilig uitgaan, etc.
- ☐ **Dwangsom voor drugsdealers:** Vorig jaar hebben zes drugsdealers van de gemeente een bestuursrechtelijke maatregel gekregen gericht tegen het dealen van drugs. De komende twee jaar willen we het aantal dwangsommen verhogen naar 10 per jaar.
- ☐ **Inzet politie:** De politie heeft capaciteit gelabeld die specifiek ingezet gaat worden op ondermijning.

- ☐ **Illegale prostitutie:** De komende jaren wordt de inzet op illegale prostitutie geïntensiveerd. Het prostitutiebeleid van de gemeente Lelystad is vorig jaar geactualiseerd. Onderdeel van de Kadernota is een handhavingsarrangement. Hierin staat concreet omschreven op welke manier gemeente Lelystad handelt als er overtredingen van de prostitutiebepalingen van de APV worden geconstateerd. Een aantal toezichthouders zijn specifiek opgeleid in het uitvoeren van controles in de seksbranche. In overleg met de politie wordt voor de komende jaren een programmatische aanpak opgesteld en uitgevoerd.
- ☐ **Mensenhandel:** De inzet op mensenhandel wordt ook geïntensiveerd. Signalen met betrekking tot mensenhandel kunnen vanuit verschillende bronnen komen. Bijvoorbeeld signalen van het team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel (TMM) van de politie, verdachte transacties van de Financial Intelligence Unit (FIU), en meldingen en signalen van professionals. De gemeentelijke toezichthouders zijn ook getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel.
- ☐ **Bibob:** De Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur (Bibob) is recentelijk uitgebreid. Bibob wordt al toegepast bij aanvragen voor een vergunning van horecabedrijven, seksinrichtingen, speelautomatenhallen en de coffeeshop, om te voorkomen dat er indirect criminele activiteiten worden gefaciliteerd. We kunnen nu nog beter eigen onderzoek doen. Tijdens een onderzoek wordt nauw samengewerkt met het RIEC, Belastingdienst, politie en het UWV. Ook kunnen we straks intensiever samenwerken met het Landelijk Bureau Bibob.
- ☐ **Flevolandse norm:** Het doel van de Flevolandse Norm is het gezamenlijk en op slagvaardige wijze barrières opwerpen tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Samen sta je sterker, dus is gekozen voor een gezamenlijke Flevolandse norm. De intentie is dat alle Flevolandse gemeenten (op den duur) en provincie aan de uitgangspunten zullen voldoen die in de norm opgenomen gaan worden, om zo slagvaardig –en bovenal gezamenlijk– op te kunnen treden tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Gezamenlijk wordt gewerkt aan de totstandkoming van deze Flevolandse norm.

Wat blijven we doen?

- ☒ **Ondermijningsbeeld:** De gemeente heeft een [speciaal plan](#) opgesteld met als speerpunt drugscriminaliteit, witwassen, mensenhandel en prostitutie, fraude en milieucriminaliteit. Deze aanpak heeft geleid tot sluitingen van horeca en het verstoren van criminele handelingen.
- ☒ **RIEC:** De gemeente Lelystad is aangesloten bij het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Midden-Nederland. Het RIEC richt zich op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.
- ☒ **Integrale samenwerking:** De gemeente werkt samen met allerlei partijen om de ondermijning aan te pakken, zoals de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie en natuurlijk de politie. Er zijn diverse overleggen voor het bespreken van casuïstiek en voor het afstemmen van beleid en acties, op districtelijk niveau en op niveau van Midden-Nederland. In het lokale ondermijningsoverleg en bij het districtelijke team ondermijning lopen diverse ondermijningsonderzoeken. Deze worden integraal opgepakt door betrokken partijen.
- ☒ **Districtelijk Team Ondermijning (DTO):** Het DTO is opgericht medio 2019, voor de verdere coördinatie en uitvoering op de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Het DTO is gevestigd in het stadhuis Lelystad.
- ☒ **Samenwerking bewoners:** Regelmatig zetten we allerlei communicatiemiddelen in om ondermijning in buurten aan te pakken. Campagnes zijn er op gericht om de meldingsbereidheid te verhogen, de weerbaarheid te vergroten en mensen bewust te maken van ondermijning. Dit sluit aan bij campagnes van de politie en Meld Misdaad Anoniem.
- ☒ **Plannen van aanpak:** We hebben voor Flevokust Haven en Airport al een speciaal plan van aanpak Ondermijning opgesteld. In zo'n plan worden de activiteiten beschreven die we willen realiseren in het voorkomen en tegengaan van ondermijnende activiteiten. In de toekomst worden ook voor andere gebieden dit soort plannen gemaakt.
- ☒ **Hennepconvenant.** De gemeente Lelystad blijft optreden tegen hennepkwekerijen samen met politie, Openbaar ministerie, woningcorporaties, Belastingdienst, uitkeringsinstanties en de beheerder van het elektriciteitsnet. Het [hennepconvenant](#) vormt de basis.

- ☑ **Opiumwet (Damoclesbeleid):** De burgemeester is bevoegd om bestuurlijk op te treden als in een pand sprake is van een handelshoeveelheid soft- of harddrugs. Na ontvangst van een bestuurlijke rapportage van de politie wordt de situatie getoetst aan het beleid, waarbij ook moet worden gekeken naar eventuele bijzondere omstandigheden. De maatregel die volgt bestaat doorgaans uit een bestuurlijke waarschuwing, dan wel uit het tijdelijk sluiten van het pand middels bestuursdwang. Dit traject loopt naast een eventueel strafrechtelijk traject.
- ☑ **Bestuurlijke aanpak growshops:** Op grond van de Opiumwet is het verboden te faciliteren bij de hennepcultuur. Samen met de Veiligheidscoalitie Midden-Nederland zijn wij een project gestart om op te treden tegen growshops. Het project is inmiddels beëindigd en heeft als resultaat gehad dat er één growshop effectief is aangepakt. Dit bedrijf verkocht op grote schaal vrijwel alle benodigdheden voor het opzetten en onderhouden van hennepkwekerijen.
- ☑ **Wietexperiment:** Lelystad had zich opgegeven als proefgemeente voor het landelijke wietexperiment. De keuze is uiteindelijk niet op Lelystad gevallen. Wel zijn we in beeld als controle gemeente en als locatie voor de gereguleerde wietcultuur.
- ☑ **Coffeeshopbeleid:** De gemeente heeft een [coffeeshopbeleid](#) vastgesteld dat ruimte biedt voor een coffeeshop. In het beleid staan tal van regels omtrent overlast, winkelklimaat in de omgeving, ruimtelijke ordening. De coffeeshop mag niet worden gevestigd binnen een straal van 350 meter van een school e.d. De ondernemer krijgt van de gemeente een gedoogverklaring, als er voldaan wordt aan een exploitatievergunning uit de APV.
- ☑ **Motorbendes / OMG:** De afgelopen jaren lopen er verschillende civiele juridische procedures in Nederland waarin het Openbaar Ministerie rechtbanken heeft verzocht om Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) verboden te laten verklaren. Denk aan de Hells Angels en Satudarah. De activiteiten van deze clubs zijn in strijd met de openbare orde. Wij zetten onze bestuursrechtelijke bevoegdheden in als de rechter een civiel verbod heeft opgelegd.

STRATEGISCHE THEMA'S

Naast de drie voorgenoemde prioriteiten zijn er ook negen strategische thema's benoemd in het veiligheidsbeleid van de gemeente Lelystad. Die thema's worden hierna uitgewerkt.

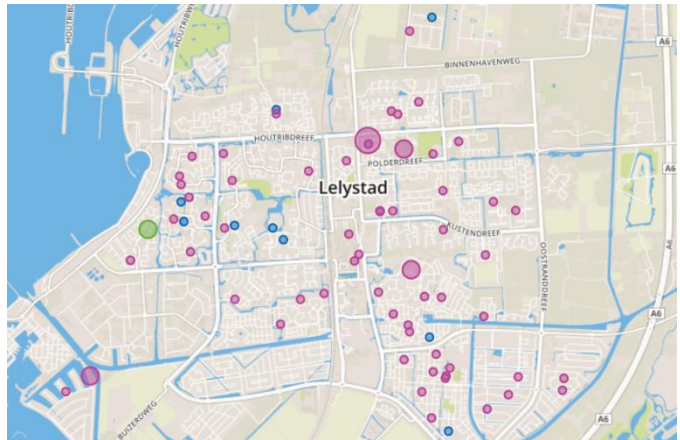
WONINGINBRAAK, VOERTUIGCRIMINALITEIT EN VERMOGENSDELICTEN

Bij dit thema gaat het om verschillende delicten die in de eigen buurt van Lelystadelingen voorkomen. Het gaat om 'veel voorkomende criminaliteit': woninginbraak, autokraak, fietsendiefstal, diefstal motorvoertuigen. We moeten alert blijven; deze vorm van criminaliteit heeft een grote impact op de slachtoffers. Verder zijn het hardnekkige veiligheidsinbreuken. De buit (smartphones, tablets, sieraden) is ruim voorhanden, waardevol, klein en goed te verhandelen is. Ook kan er veel alerter worden gereageerd op verdachte situaties. Bewoners hebben nog veel schroom 112 te bellen. En tussen de daders zitten vaak ook jongeren. Er is een normvervaling zichtbaar waardoor inbraken een instapdelict kunnen worden.

	2016	2017	2018	2019
woninginbraken	297	316	247	206
autokraak	200	305	228	330
fietsdiefstal	358	210	200	217
bromfiets diefstal	46	69	108	101
zakkenrollen	47	47	23	23
diefstal motorvoertuig	47	28	38	37
box-,schuur-,garageinbraak	71	109	58	36

Speerpunt 1: inbraak, autokraak e.d.

Vorig jaar waren er 206 woninginbraken, waaronder 124 daadwerkelijke inbraken en 81 pogingen. Het aantal inbraken neemt de afgelopen jaren gelukkig af. In de tabel hierboven zijn de jaarcijfers van de afgelopen vier jaar te zien. Daarnaast wordt er door de gemeente elke maand gekeken wat de ontwikkelingen zijn. In de eerste helft van 2020 zijn er gunstige ontwikkelingen op gebied van autokraak (-70%) en woninginbraak (-32%). De trend is dat de traditionele vormen van criminaliteit worden ingehaald door nieuwe delicten zoals fraude, oplichting via internet en cybercrime.

Inbraken in eerste helft 2020

Indicatoren	- Woninginbraken per 1.000 woningen, referentie is 9,1 in 2016, doel is om dit te verlagen naar onder de 9,0 in 2022. Meest recente score was 6,3 in 2019. - Totaal autokraken, referentie is 246 (2016), 330 in 2019, doel is onder 250 in 2022. - Totaal (brom)fietsdiefstal, referentie is 246 in 2016. Doel is onder de 250 in 2022.
--------------------	--

Wat gaan we extra doen?

- ❑ **Aanpak heling:** We willen de komende twee jaar extra aandacht besteden aan het Digitaal Opkopers Register (DOR) en het Digitaal Opkopers Loket (DOL). Via het DOR/DOL moeten winkeliers en handelaren in tweedehandsgoederen deze goederen registreren om heling tegen te gaan. Dit verstoort de afzetmarkt, vergroot de kans op terugbezorgen van gestolen goederen en draagt bij aan het verminderen van het aantal woninginbraken. Door middel van extra controles door boa's en waar mogelijk politie gaan we zorgen dat de registratie van tweedehands goederen correct plaatsvindt.
- ❑ **Doelgroepgerichte voorlichting:** We gaan slim investeren in betere bewustwording en voorlichting met meer doelgerichte acties op specifieke doelgroepen. De ervaring leert dat de opkomst bij bewonersavonden behoorlijk kan wisselen. Beter is het om leefstijlgericht, doelgroepgericht en wijkgericht te communiceren. We gaan verder door met het Donkere Dagen-offensief, de Week van de Veiligheid, inzet matrixborden tegen autokraak, Veiligheidskrant, Boef in de wijk, inzet Buurtvoorlichting, Buurtonderzoeken door de politie, besmettingsbrieven, preventieavonden, promotie van het Politiekeurmerk Veilig Wonen, etc.
- ❑ **Snel schakelen:** Ook al is er sprake van een dalende trend: de impact van een woninginbraak is enorm en heeft een langdurig effect op de onveiligheidsgevoelens van bewoners. Vandaar dat we alert blijven, de politiecijfers scherp blijven volgen en daar waar nodig snel schakelen. De inzet loopt via diverse sporen, dader-, slachtoffer- en omgevingsgericht. Maar ook via alle onderdelen van de veiligheidsketen: van preventie tot repressie. Als het aantal inbraken weer toeneemt beschikken wij over een reeks bewezen effectieve instrumenten om het probleem aan te pakken.
- ❑ **Handhaving en toezicht.** We brengen hotspots in kaart en zetten we waar mogelijk gerichte interventies in. Vanuit Stadtoezicht worden diverse buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) ingezet. Deze gemeentelijke handhavers zijn niet alleen de ogen en oren in de wijk maar kunnen waar nodig zelf optreden, waarschuwen of bekeuren. De samenwerking tussen de BOA's en de politie willen we de komende tijd verder intensiveren. Dit vraagt om heldere taakverdeling en operationele regie.

Wat blijven we doen?

- ☑ **Boef in de wijk:** We gaan door met het project Boef in de wijk, waarmee politie en gemeente aandacht vragen voor verdachte situaties in de wijk. Een politieagent speelt in dit spel de boef. De boef kan alleen aangehouden worden door de politie. De politie zal optreden aan de hand van informatie van bewoners.
- ☑ **Daderaanpak:** We hebben een aanpak op veelplegers en inbrekers via de lokale PGA en de Top-X in het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is het escalatiepunt als in reguliere uitvoering geen oplossing gevonden kan worden.
- ☑ **Burgerparticipatie:** We investeren in projecten zoals WhatsApp-buurtpreventie, de wijkpreventieteams en Burgernet. Ruim achtduizend mensen in Lelystad zijn al deelnemer van Burgernet. Dit is een netwerk van inwoners en medewerkers van bedrijven in een gemeente. De politie kan dit netwerk inzetten bij bijvoorbeeld een woninginbraak. De gemeente is verantwoordelijk voor het relatiebeheer en betaalt mee aan de kosten.
- ☑ **Mobeye's:** De gemeente heeft diverse slimme camera's heeft aangeschaft die via de politie worden die ingezet. In de Mobeye zit een ingebouwde bewegingsmelder, zodra deze beweging detecteert stuurt deze een melding naar de politie die direct in actie kan komen. De politie maakt op basis van informatie, ervaring en het criminaliteitsanticipatiesysteem (CAS) een inschatting waar de inbraken het meest plaats vinden of waar de kans op inbraken aannemelijk is. Op basis daarvan worden de Mobeye's geplaatst.
- ☑ **Inzet lokmiddelen:** Waar mogelijk en nodig zetten we lokmiddelen in. Dat gaat via de lokale driehoek en wordt uitgevoerd door de politie. In de afgelopen periode zijn bijvoorbeeld al lokauto's ingezet om autokrakers aan te kunnen houden.
- ☑ **Straf en dwangsommen:** We leggen vanuit de gemeente betrapte inbrekers een last onder dwangsom op voor het vervoer van inbrekerswerktuigen (artikel 2:44 APV). Het doel van de bestuurlijke handhaving is herstel van de openbare orde en voorkomen van herhaling. Wanneer er wordt geconstateerd dat de betrokkene opnieuw inbrekerswerktuigen vervoerd wordt er een dwangsom ingevorderd. Hiervan gaat een preventieve werking uit.

VEILIG UITGAAN EN VEILIGE EVENEMENTEN

Evenementen, horeca en uitgaansgelegenheden zijn belangrijk voor Lelystad en brengen meer levendigheid in de stad. Lelystad wil gastvrij zijn en het organiseren van evenementen mogelijk maken. Vanuit economisch oogpunt zorgen horeca en evenementen ervoor dat er (meer) mensen naar de stad komen en daarmee voor meer omzet voor de lokale ondernemers. Ze spelen ook een belangrijke rol in het verbeteren van het stedelijke imago en het vestigingsklimaat. Daarnaast dragen ze bij aan sociale cohesie, onderlinge verbondenheid van bewoners, bedrijven, verenigingen en andere partijen die in Lelystad actief zijn.

Er kunnen zich bij het uitgaan ook problemen voordoen. De horecaondernemers zijn daarbij primair verantwoordelijk voor de gang van zaken in en om hun eigen zaak.

Bij incidenten tijdens het uitgaan op het gebied van drugs, geweldpleging en openbare orde ligt de handhaving bij de politie. De vergunningverlening en de handhaving ligt voor een groot deel bij de gemeente.

Bij evenementen is het aan de organisator om alles in goede banen te leiden en aan de gemeente om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. Er is ook een trend om meer verantwoordelijkheid te leggen bij organisatoren, waarbij ze moeten voldoen aan beveiligingseisen. Het gaat om een samenwerking tussen politie, Veiligheidsregio, Evenementen Coördinatie Lelystad ([ECL](#)), bewoners, OM, Koninklijke Horeca, beveiligers en andere betrokken partijen.

Speerpunt 2: Veilig uitgaan en veilige evenementen

Evenementen: In Lelystad worden per jaar rond de tweehonderd evenementen georganiseerd. Kenmerkend is de grote variëteit. Denk aan straatbarbecues, festivals, braderieën, culturele- en sportevenementen. De bezoekersaantallen per evenement variëren navenant, van minder dan honderd tot enkele duizenden. Ook de locaties, waar evenementen plaatsvinden, variëren. Ze kunnen plaatsvinden in het stadshart, maar ook in een woonwijk of het buitengebied, in de openlucht of binnen, in bestaande of tijdelijke bouwwerken. Er waren in 2019 zo'n 87 vergunningplichtige evenementen. De meeste waren middelgroot. Verder waren er vorig jaar zo'n 60 meldingsplichtige evenementen.

Horeca: Denk aan de vergunningen die gelden voor de horeca en paracommercie, zoals de exploitatievergunning en de Drank- en Horecawetvergunning, en een aantal overige vergunningen en ontheffingen die gelden voor horeca en paracommercie. In Lelystad gaat het om zo'n 135 horecabedrijven.

Doel	<u>Uitgaan</u>: Een veilig uitgaansklimaat met zo beperkt mogelijk aantal gevallen van overlast en geweld. Verder samen zorgen voor een prettig en veilig uitgaansklimaat, voor zowel publiek als medewerkers, zonder verstoring van het woonklimaat. <u>Evenementen</u>: Waarborgen dat evenementen worden georganiseerd die passen binnen de kaders ten aanzien van de veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en milieu, zoals vastgesteld in het Evenementenbeleid. <u>Horeca</u>: Gecontroleerde inrichtingen voldoen aan de regelgeving, zoals de eisen ten aanzien van de inrichting, vergunninghouders/leidinggevenden, het verantwoord schenken van alcohol en van een goed woon- en leefklimaat voor omwonenden.
Indicatoren	- Percentage inwoners dat zich onveilig voelt tijdens het uitgaan. Referentie is 26% in 2016, doel is dat dit onder de 20% komt in 2022. Score 2019 was 26%. - Percentage inwoners dat zich onveilig voelt in het centrum van Lelystad. Referentie is 27% in 2016, doel is dat ook deze score onder de 20% komt in 2022 (29% in 2019).

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Nieuw evenementenbeleid**: Bij het organiseren van een evenement is er sprake van allerlei soorten belangen van organisatoren, omwonenden, de hulpdiensten, adviseurs en de gemeente. Het is daarom belangrijk een kader ten behoeve van evenementen te hebben waarin wordt beschreven of en hoe een evenement kan worden georganiseerd en wat de verantwoordelijkheden zijn van de betrokken partijen. Ons beleid loopt af in 2021. In de komende tijd werken wij aan een actualisatie voor de jaren 2022 en verder.
- ☐ **Project Alcoholverstrekking 18-**: Het is verboden om alcohol te verstrekken aan minderjarigen in de horeca, (sport)verenigingen en supermarkten. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat jongeren nog altijd makkelijk alcohol kunnen verkrijgen. We gaan extra aandacht besteden aan toezicht en handhaving van het verbod op alcohol voor jongeren.

- **Sinterklaastraditie:** De intocht van de Sint is een van de grotere evenementen in Lelystad. De intocht is de laatste jaren onlosmakelijk verbonden met een politieke, activistische en maatschappelijke strijd over de Sinterklaastraditie en bijbehorende uitingsvormen. Het levert spanningen op die gemeenten onder druk zetten, onder meer door demonstraties en protesten. Scherpe tegenstellingen, dilemma's en ook demonstraties horen weliswaar bij een democratische maatschappij, maar de intocht staat de laatste jaren meer en meer in het teken van diverse incidenten die gepaard gaan met onwenselijke of zelfs onwettige acties. De komende jaren willen wij de intocht vooral een kinderfeest laten zijn.

- **Alcohol- en lachgasverbod:** We hebben medio 2020 gebieden aangewezen waar het gebruik van alcoholhoudende dranken verboden is. In dezelfde gebieden is ook lachgas verboden (het gebruik, voorbereidingen, of om lachgas aan te bieden). We willen in 2021 en 2022 door handhaving de overlast door alcohol- en lachgasgebruik substantieel verminderen. Aangewezen gebieden zijn onder andere het centrum, horecapleintje, rond scholen. Het lachgasverbod geldt ook bij en rond evenementen. Zie ook [deze flyer](#).

Wat blijven we doen?

- ☑ **Convenant Veilig Uitgaan:** Samen maken we ons sterk voor een veilig uitgaansklimaat in Lelystad. Horeca-ondernemers, onder aanvoering van Koninklijke Horeca Nederland, gemeente, politie en Openbaar Ministerie hebben afspraken gemaakt over de gezamenlijke uitgangspunten. Maar ook over praktische samenwerking en heldere taakverdeling op het gebied van veilig uitgaan in Lelystad. Deze afspraken staan in het [Convenant Veilig Uitgaan](#). We willen die afspraken in 2021 actualiseren.
- ☑ **Preventie- en handavingsplan alcoholgebruik:** Voor een effectieve alcoholpreventie hebben we integraal beleid dat inspeelt op verschillende factoren die het alcoholgebruik beïnvloeden. Centraal staat de omgeving van de jonge drinker. Het meest succesvol zijn strategieën die vooral deze omgeving beïnvloeden. Alcoholverstrekkers, scholen en ouders spelen een belangrijke rol. Verder is ons verslavingsbeleid onderdeel van het lokale gezondheidsbeleid. Handhaving, veiligheid en gezondheidszorg trekken samen op.
- ☑ **Toezicht op horeca:** We hebben een toezichtplan Drank- en Horeca-wetgeving en het VTHUP. Een groot deel van de werkzaamheden bestaat uit het houden van (weekend)controles. Hierbij werken we samen met de politie.
- ☑ **Evenementenoverleg:** Om de veiligheid van bezoekers, de belangen van omwonenden, de verkeersafwikkeling en de parkeermogelijkheden te garanderen moeten veel partijen op de aanvragen adviseren. Zoals politie, Veiligheidsregio, Brandweer, GHOR, OFGV. We hebben een maandelijks evenementenoverleg. Alle partijen, inclusief de aanvrager, zitten aan één tafel om het evenement door te spreken.
- ☑ **Toezicht evenementen:** Dit wordt uitgevoerd door verschillende handavingsdisciplines (brandveiligheid, APV, bouwen, milieu). De meest risicovolle evenementen worden gecontroleerd op naleving van de vergunningvoorschriften, zowel vooraf als tijdens het evenement. Altijd is brandveiligheid (opslag gevaarlijke stoffen, materiaalgebruik, nooduitgangen, zelfredzaamheid) een aandachtspunt.
- ☑ **Evaluatie evenementen:** Bij grote evenementen en evenementen waarbij zich incidenten voordoen vindt een evaluatie plaats met alle betrokken partijen.

In een winkelgebied kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal, zakkenrollerij en overvallen maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de winkelpanden. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden.

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid, milieudelicten en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten als hennepplantages voordoen.

Speerpunt 3: Veilig winkelgebied en veilige bedrijventerreinen

Lelystad biedt ondernemers de ruimte om zich te ontwikkelen. Lelystad geeft lucht. We hebben een divers aanbod van bedrijventerreinen en winkelgebieden. Hieronder worden de belangrijkste locaties nader toegelicht. Op gebied van de geregistreerde politiecijfers kan worden gemeld dat er jaarlijks zo'n 360 winkeldiefstallen zijn. Het aantal inbraken en diefstal uit bedrijven en instellingen schommelt rond de 130 per jaar. Het recente veiligheidsbeeld laat zien dat in de eerste helft van 2020 winkeldiefstal is gedaald, net als het aantal inbraken in bedrijven.

Doel	Doel is een schoon, goed onderhouden en veilig bedrijventerrein / winkelgebied.
Indicatoren	- Aantal misdrijven diefstal en inbraak in bedrijven en instellingen. Referentie is 172 in 2016, doel is dat dit onder de 150 komt in 2022. Score 2019 was 130. - Percentage inwoners dat zich onveilig voelt in het centrum van Lelystad. Referentie is 27% in 2016, doel is dat ook deze score onder de 20% komt in 2022.

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Bedrijventerrein Lelystad Airport:** Bedrijventerreinen en winkelgebieden komen voor een KVO certificaat (Keurmerk Veilig Ondernemen) in aanmerking als zij een aantal structurele maatregelen op het gebied van veiligheid treffen. Samenwerking tussen verschillende organisaties staat hierbij centraal. Voor het bedrijventerrein Lelystad Airport willen we ook een KVO certificaat behalen. In 2019 hebben we daar al de eerste stappen voor gezet.
- ☐ **Bedrijventerrein Flevopoort:** We zijn bezig met een KVO voor Flevopoort. Ter bekrachtiging van de samenwerking is er al een intentieovereenkomst ondertekend.
- ☐ **Bedrijventerrein Oostervaart:** We willen samen met politie, brandweer en ondernemers van dit bedrijventerrein samenwerken om dit bedrijventerrein 'schoon, heel en veilig' te houden.

Wat blijven we doen?

- ☒ **Week van de veiligheid:** Elk najaar is er [de Week van de Veiligheid](#); dé week om het thema veiligheid extra onder de aandacht te brengen. Het is een samenwerking van Transport en Logistiek Nederland, Detailhandel Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland, Koninklijke Horeca Nederland, politie, de RPC's, het ministerie van Justitie en Veiligheid, het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid en meer dan 180 gemeenten. Doel is om ondernemers en burgers weerbaarder te maken tegen criminaliteit. Elk jaar worden er in Lelystad activiteiten in die week georganiseerd.

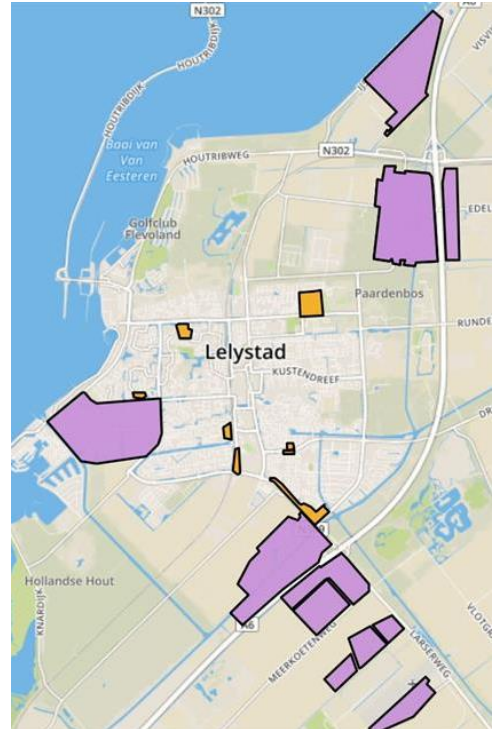
Veilig Winkelgebied

Ondernemers kunnen overlast, criminaliteit en onveiligheid niet alleen aanpakken. Gemeente, politie en brandweer ook niet. Samenwerking tussen publieke en private partijen biedt dan de oplossing. Daarom is een speciale aanpak ontwikkeld: de aanpak Veilig Winkelgebied. We hebben in Lelystad al een KVO samenwerking voor de volgende gebieden:

- ☒ **Winkelgebied Lelycentre:** Nadruk ligt bij deze werkgroep op het contact met de eigenaren Embocado en Aprisco. Ook is er goede afstemming met de [gebiedsontwikkeling Lelycentre](#).
- ☒ **Winkelgebied Stadshart:** Er kan nog een themaster Overvallen worden uitgereikt omdat deze werkgroep voor de ondernemers vorig jaar een preventietraining heeft georganiseerd.

Veilig Bedrijventerrein: De aanpak van [het CCV](#) helpt de overheid om met ondernemers gezamenlijk afspraken te maken om overlast, criminaliteit en onderhoud aan te pakken. Dat gebeurt volgens een gestructureerd proces. Stap voor stap wordt de samenwerking ontwikkeld, veiligheidsproblemen in kaart gebracht, oplossingen gezocht en maatregelen genomen. We zetten maatregelen zoals (overval)preventietrainingen, betere openbare verlichting, georganiseerd toezicht en brandpreventie. We hebben al KVO certificaten voor deze terreinen:

- ☑ **Bedrijventerrein Larserpoort:** Vertegenwoordigers van de Ondernemers Coöperatie Larserpoort, politie, brandweer en gemeente Lelystad afspraken gemaakt over werken aan een schoon, heel en veilig bedrijventerrein [Larserpoort](#). Dit loopt al sinds 2011. Er is onder meer collectief particulier cameratoezicht en preventieve surveillance door een particuliere beveiligingsorganisatie. En er is in 2019 een ontbijtsessie met voorlichting over cybercrime geweest voor alle ondernemers uit Lelystad.
- ☑ **Bedrijventerrein Noordersluis:** [Certificering](#) vond plaats in maart 2019. De werkgroep heeft het traject voortvarend en enthousiast opgepakt. Er worden mooie stappen gemaakt: de parkeerproblematiek bij de kringloopwinkel en de aanpak van illegale bedrijfsactiviteiten heeft veel succes gehad.
- ☑ **Bedrijventerrein Flevokust:** Dit is een multimodale binnenhaven met overslagkade en industrieterrein. Hier vindt zowel import als export van goederen plaats van en naar de grote (zee)havens. We zijn hier al bezig met een KVO traject. Ook hebben we een speciaal plan van aanpak Ondernijning opgesteld.
- ☑ **Speciale wijkagent:** De politie heeft sinds oktober 2020 een gelabelde wijkagent speciaal voor de industrieterreinen in Lelystad. Deze wijkagent kijkt breed naar criminaliteit, overlast, milieudelicten en zal actief aanwezig zijn en relevante informatie delen met partners.

VERKEERSVEILIGHEID

Dit thema gaat over de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). De verkeersveiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. De rol van de gemeente is regievoering over en feitelijk op peil houden van veiligheid op en rond het gemeentelijk wegennet. We zijn betrokken bij de ontwerpfase, via interventies en voorlichting. We houden de handhaving op peil.

Speerpunt 4: Verkeersveiligheid

Het aantal verkeersongevallen in Lelystad was vorig jaar 683. Daarvan waren er 54 gewonden en 393 ongevallen met materiele schade. Het aantal dodelijke verkeersongevallen in Lelystad ligt gemiddeld op 3 per jaar. Landelijk gezien doen we het best goed, maar het kan altijd beter.

Doel	De gemeente vindt het belangrijk dat de woonomgeving verkeersveilig is. Maar ook dat iedereen zich goed en veilig kan verplaatsen in Lelystad en dat de stad goed bereikbaar is. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.
-------------	--

Indicatoren	- Aantal verkeersongevallen met letsel. Referentie is 50 in 2016, doel is dat dit onder de 40 komt in 2022. Score van 2019 was 48. - Percentage inwoners dat verkeersoverlast ervaart. Referentie is 31% in 2016, doel is dat ook deze score onder de 25% komt in 2022. Score 2019 was 36%.
Wat gaan we extra doen?	
☐ Bereikbaarheid verbeteren: De wens om de bereikbaarheid te verbeteren komt voort vanuit ruimtelijk-economische ontwikkelingen, zoals Lelystad Airport (Businesspark), Flevokust, Warande of het Stadshart - waarbij duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt is. Voor investeringen als de Verlengde Westerdreef, verkeersveiligheidsprojecten Wold, Larserdreef wordt per project een voorstel aan de raad voorgelegd. ☐ Lelystad veiligste fietsstad van Nederland: We streven naar veilige en prettige fietsroutes. We willen de bewegwijzering waar nodig verbeteren. Bij voorrangssituaties met gemotoriseerd verkeer moeten op de fietser toegespitste keuzes worden gemaakt om de veiligheid te bevorderen. Voor het Porteuim wordt een fietsbrug over de Middendreef uitgevoerd. We zijn bezig met een E-bikeroute tussen het Stadshart en Lelystad Airport. ☐ Samenwerking: We willen samen met de ANWB en VVN op knelpunten een schouw uitvoeren. Ook willen we het onderwerp veiligheid vaker agenderen in veiligheidsoverleggen zoals het lokale politieoverleg, het DVC en het driehoeksoverleg met politie en OM.	
Wat blijven we doen?	
☒ Handhaving: Op hotspots van verkeersovertredingen wordt de handhaving opgevoerd. Het gaat dan om situaties waar 15% overtreeders met meer dan 10 km/uur te hard rijden, of problemen zoals roodlichtnegatie, alcoholgebruik; smartphonegebruik tijdens het rijden; gordels dragen. Dit wordt uitgevoerd door het politie Verkeershandhavingsteam. ☒ Gedragbeïnvloeding: Dit doen wij via voorlichting en educatie. We concentreren ons op risicogroepen en -routes, in het bijzonder kinderen, jongeren, beginnende bestuurders (scooter of auto), senioren, fietsers/E-bikers, schoolfietsroutes. We werken samen met partners zoals het onderwijs en sluiten aan op landelijke campagnes. ☒ Infrastructuurle maatregelen: We continueren onze aanpak rond verkeersvertragende maatregelen in woongebieden. Interventies worden uitgevoerd als onderdeel van grootonderhoud. De hoofdinfrastructuur wordt gemonitord op blackspots qua verkeersveiligheid en doorstroming. Waar mogelijk wordt voor maatregelen gebruik gemaakt van beschikbare provinciale en landelijke subsidies. ☒ Blackspots aanpak: We voeren fysieke aanpassingen uit op locaties waar in drie jaar minimaal zes letselongevallen of in vijf jaar minimaal tien ongevallen gebeurd zijn, of in vijf jaar vijf vergelijkbare ongevallen. Op dit moment kent Lelystad geen blackspots. Wel is er al een kruispunt voorzien van een verkeersregelinstallatie. ☒ Stuurinformatie: De politie analyseert regelmatig waar er ongevallen gebeuren en wat de oorzaak is van de ongevallen. Ook op verzoek van de gemeente. ☒ Meldpunt: we hebben voor een onveilige verkeerssituatie of een verkeersknelpunt een meldingsformulier op de website van de gemeente: www.lelystad.nl/meldingdoen of anders via de MijnGemeente App of telefonisch (140320). ☒ Veilige schoolroutes: Goede verkeersveiligheid levert een belangrijke bijdrage aan het woongenot. Samen met de Lelystadse basisscholen werkt de gemeente in het Trefpunt Veilig naar School aan het verbeteren van de verkeersveiligheid op schoolroutes.	

Brandveiligheid gaat over gebouwen (woningen, horecapanden, verzorgingshuizen) en over de voorwaarden voor effectieve repressie. Gemeente en brandweer zijn bezig met proactie en preventie en geven voorlichting aan doelgroepen (maatschappelijke awareness en betrokkenheid). Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.

Bij externe veiligheid staan de risico's van gevaarlijke stoffen centraal. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen. Bij inrichtingen ligt ook weer een relatie met milieu: vergunningverlening, toezicht en handhaving, in [samenwerking met de OFGV](#).

Bij de crisisbeheersing gaat het om onze verantwoordelijkheid voor brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, Bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening. Deze onderdelen laten wij hoofdzakelijk uitvoeren door de Veiligheidsregio Flevoland.

Speerpunt 5: Brandveiligheid, externe veiligheid en crisisbeheersing

In 2019 waren er in totaal 848 incidenten in Lelystad waar de brandweer bij betrokken was. Verder waren er 451 branden en brandmeldingen. In 2019 waren er in totaal 66 gebouwbranden en 397 hulpverleningen. Ook heeft de brandweer 65 een reanimatie uitgevoerd. Verder waren er in 2019 drie incidenten (GRIP) waarvoor is opgeschaald via de crisisbeheersing. Eenmaal was dat voor een brand in een verzorgingshuis en tweemaal voor een GRIP 2 (landelijke uitval 112 en een gesprongen hoofdwaterleiding). Het jaar 2020 staat vooral in het teken van de Coronacrisis (GRIP 4) waarbij de Veiligheidsregio een belangrijke schakel is.

Doel

- Minder branden, minder slachtoffers en minder schade in Lelystad.
- Brandveiligheid: versterking van veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers aan de voorkant van de veiligheidsketen; van bestrijden naar voorkomen.
- Verminderen van risico's in de wijk
- Slagvaardige hulpverlening en crisisorganisatie: Alle onveiligheid voorkomen lukt niet. Daarom moeten de hulpdiensten dag en nacht klaar als het toch misgaat.

Indicatoren

- Aantal uitrukken per jaar, aantal branden, aantal GRIP incidenten per jaar.
- Percentage van prio1 meldingen in de alarmcentrale, norm is van 90% verwerkingstijd voor brandweer, politie, ambulance.

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Coronacrisis:** De komende periode zal de coronacrisis zijn stempel blijven drukken op de wereld, de Nederlandse samenleving en op de gang van zaken in Lelystad. We willen de negatieve effecten op onze economie, klimaat, natuur, maatschappij, openbare orde en veiligheid, zorg en gezondheid zoveel mogelijk beperken. Verder zijn tal van domeinen met elkaar verbonden: de economische effecten hebben ook consequenties voor het sociale domein en kunnen leiden voor een toename van angst, spanning en zorgen.
- ☐ **Nieuw oefencentrum:** In project Drieslag van de Veiligheidsregio Flevoland, Utrecht en Gooi & vechtstreek zijn er afspraken gemaakt over de oefencentrum, meldkamer en Veiligheidsbureau. Het nieuwe interregionale kennis- en vakbekwaamheidscentrum Midden-Nederland wordt gebouwd in Lelystad. Beoogde locatie is op Flevokust Haven.
- ☐ **Veiligheidsbureau:** Er wordt gewerkt aan de inrichting van een Veiligheidsbureau Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Doel is een betere samenwerking tussen met diensten en crisispartners en op de multi-aspecten van de risicobeheersing, incidentbeheersing en vakbekwaamheid.

- ❑ **Opening Lelystad Airport:** We willen een optimale veiligheid op Lelystad Airport. We zijn al bezig met een stuurgroep, een projectgroep voor de Safety en een projectgroep rond de Security. Daarnaast zijn we bezig met een Keurmerk Veilig Ondernemen voor Lelystad Airport en een Plan van aanpak voor de Ondernijning. Ook op gebied van planvorming bij de Veiligheidsregio is er al veel voorbereid, waaronder een speciaal rampbestrijdingsplan (RBP) en het Calamiteitenplan Lelystad Airport (CPLA). Bij de opening moet alles klaar zijn.
- ❑ **Samenwerking in de wijk:** Via de Veiligheidsregio willen we dat er meer wordt opgetrokken met bewoners en bedrijven. De samenleving neemt steeds vaker zelf initiatieven om tot een veilige leefomgeving te komen. Aan deze initiatieven wordt zoveel als mogelijk bijgedragen en ondersteunt. Via bestaande lokale structuren en specifieke projecten wordt aandacht voor brandveiligheid gegenereerd. Voorbeelden hiervan zijn buurt AED's, wijkbrandweer, voorlichting na brand, maatschappelijke benutting kazernes, etc. We willen de verbinding met het wijkgericht werken verder uitwerken, zoals met sociale wijkteams.

Wat blijven we doen?

- ☑ **SAMIJ:** Het IJsselmeergebied (IJsselmeer, Markermeer en de randmeren) is het grootste aaneengesloten binnenwater van Nederland. Dit watergebied wordt intensief gebruikt voor beroepsvaart en recreatie. We werken samen met de meerdere Veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat, de Kustwacht, de KNRM, reddingsbrigades en waterschappen aan de Samenwerkingsregeling voor de ongevallenbestrijding in het IJsselmeergebied (SAMIJ).
- ☑ **Brandveilig leven:** Wij blijven werken aan het vergoten van de zelfredzaamheid en het veiligheidsbewustzijn van mensen. We blijven kijken naar ontwikkelingen in het sociaal domein: de brandveiligheidsrisico's nemen immers toe doordat personen die nu langer thuis en zelfstandig wonen in plaats van in instellingen met brandpreventieve voorzieningen, vaak ook verminderd zelfredzaam zijn (senioren, personen met een psychiatrische achtergrond). Verder zetten we activiteiten in zoals voorlichting op scholen, rookmelders, voorlichting na brand, inzet buurtvoorlichters, woningchecks.
- ☑ **Vergunningen, toezicht en handhaving:** Gemeente, brandweer, omgevingsdienst, Veiligheidsregio en politie werken samen aan fysieke veiligheid in Lelystad. Dat uit zich onder meer bij (voorbereiding op) evenementen, integrale controles, milieuregels, etc.
- ☑ **Risicocommunicatie:** Risicocommunicatie met inwoners, ondernemers, instellingen. Dit omvat voorlichting en communicatie over risico's waaraan mensen kunnen blootstaan voordat zich een ramp voordoet. Hiermee wordt dus niet crisiscommunicatie bedoeld. Deze vindt plaats terwijl of kort nadat er zich een crisis of ramp heeft voorgedaan. Lelystad heeft in de afgelopen jaren veel gedaan op het gebied van risicocommunicatie, zoals aansluiten bij campagnes (Denk Vooruit), informatie op website, social media en huis-aan-huis, via de provinciale risicokaart en via [het regionaal risicoprofiel](#).
- ☑ **Lokale Bevolkingszorg:** Inrichten en op peil houden van de gemeentelijke kolom binnen de gemeentelijke organisatie en in samenwerking met de Veiligheidsregio, met als zwaartepunten crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en herstellzorg. Piketregeling voor de Officieren Bevolkingszorg voor Lelystad en bemensing sleutelfuncties. Opleiding, training en oefenen voor diverse teamleiders. Voorzieningen/faciliteiten op orde houden, waaronder het gemeentelijk coördinatiecentrum en de GBT / RBT ruimte in het Stadhuis.

Bij dit thema gaat het om ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij door hun wijze van handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Deze spanningen kunnen invloed hebben op de algemene veiligheid (bij toepassen van geweld) of het veiligheidsgevoel van de burgers. zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Sprake kan zijn van dreigend geweld. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, en zetten daarmee het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechts-extremisme, jihadisme, dierenrechtenradicalisme, asielrechtenradicalisme, links-extremisme, etc.

Speerpunt 6: Radicalisering en polarisatie

In 2020 hebben we een programmascan radicalisering uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar alle vormen van polarisatie, activisme, radicalisering en extremisme. Lelystad heeft een laag dreigingsniveau en wil dat graag zo houden door middel van goede samenwerking met het sociaal domein, politie, justitie, inlichtingendiensten en andere gemeenten en overheden.

Doel	- We willen in een vroeg stadium radicalisering voorkomen en tegengaan en ons weerbaar maken tegen verschillende vormen van extremisme. - Het tegengaan van negatieve polarisatie en voorkomen van maatschappelijke spanningen met onder meer aandacht voor relatieonderhoud. - Preventie door het vergroten van de weerbaarheid van kwetsbare groepen tegen mogelijke radicalisering.
-------------	--

Wat gaan we extra doen?

- ☐ **Uitvoering Plan van aanpak 2020-2022:** In juni 2020 heeft het college een speciaal plan voor het tegengaan en preventie van radicalisering vastgesteld. De publieksversie staat [hier](#). We werken samen met andere gemeenten in Flevoland en richten ons voornamelijk op het voorkomen van radicalisering. Dit willen wij doen door het bevorderen van kennis en inzicht op cruciale plekken en het voeren van het casusoverleg. Ook willen we de weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen tegen mogelijke radicalisering vergroten.
- ☐ **Aanpak polarisatie:** Onderdeel van de aanpak van radicalisering is het voorkomen of beperken van polarisatie. We zien dat mensen zich steeds feller uitlaten over de identiteit van anderen, waardoor groepen in de samenleving tegenover elkaar komen te staan. Felle discussies over hongerende paarden, runderen en herten in de Oostvaardersplassen, de naderende opening van Lelystad Airport, de komst van vluchtelingen, windmolens op zee, Zwarte Piet: polarisatie kent tal van verschijningsvormen, meerdere oorzaken en gevolgen en doet zich op zeer uiteenlopende terreinen voor. In combinatie met andere factoren kan dit fenomeen, wij-zij-denken, een voedingsbodem vormen voor conflict en spanning tussen groepen. We willen de komende twee jaar extra investeren in de aanpak van polarisatie.

Wat blijven we doen?

- ☒ **Samenwerking met het NCTV:** De aanpak van radicalisering en polarisatie wordt gefinancierd vanuit de versterkingsgelden die worden verstrekt via het NCTV (Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid). We trekken daarbij Flevolandbreed gezamenlijk op. De verantwoording van de ingezette middelen wordt behandeld in het Districtelijk veiligheidscollege, waar alle burgemeesters zitting in hebben.

- ✓ **Tegengaan polarisatie:** Er wordt al vanuit de politie en gemeente regelmatig contact onderhouden met de voorzitters van religieuze instanties, sleutelfiguren in de wijk, bewonersconsulenten, sportclubs en het verenigingsleven. Hieruit wordt waardevolle informatie opgehaald over mogelijke onrust binnen hun eigen gemeenschap.
- ✓ **Deskundigheidsbevordering:** Via het Rijkopleidingsinstituut Radicalisering zijn al veel professionals op het vlak van PGA, Jeugd, Welzijn en GGD opgeleid om signalen van radicalisering te herkennen, te interpreteren en door te geleiden naar de juiste kanalen. Het trainingsprogramma wordt de komende jaren voortgezet waarbij er nog extra aandacht zal zijn voor GGZ, JGZ en andere partners uit het sociaal domein waardoor zorgmijders ook beter in beeld komen.
- ✓ **Lokaal casusoverleg:** We hebben een overleg ingericht waar mogelijke signalen van radicalisering worden besproken. Aan het overleg nemen de volgende partijen deel: RID, CTER, politie, OM, gemeente Lelystad, Veiligheidshuis en waar nodig de raad van Kinderbescherming en reclassering. Iedere partner brengt op eigen expertise kennis en advies in. Vervolgens wordt er gezamenlijk per subject een traject bepaald.
- ✓ **Privacyreglement en convenant:** Voor het delen van informatie wordt gewerkt vanuit een convenant, waarin partijen hebben omschreven welke relevante informatie op welke wijze gedeeld mag worden. Het Veiligheidshuis houdt de dossiervorming op casusniveau bij.
- ✓ **Voorkomen & bestrijden van discriminatie.** De gemeente subsidieert Bureau Gelijke Behandeling Flevoland. Ze houden zich bezig met onder meer klachtbehandeling, begeleiding slachtoffers, registratie, voorlichting, gastlessen en integratie.

DIGITALE VEILIGHEID EN CYBERCRIME

De geregistreerde en traditionele criminaliteit neemt al jaren af. Tegelijkertijd zijn er andere ernstige vormen van criminaliteit die toenemen en minder zichtbaar zijn in de politiecijfers. Digitale criminaliteit is daar een voorbeeld van. Van het stelen, verkopen of vernielen van onze (persoons)gegevens tot het platleggen van systemen die we elke dag gebruiken. Van het hacken van accounts tot afpersing met gijzelsoftware. Dit is een gevolg van de steeds verdergaande digitalisering. Die biedt ons veel voordelen. Daarom zullen we steeds na moeten denken over de risico's en kwetsbaarheden en het nemen van beschermende maatregelen. We weten ons fysieke huis goed te beveiligen. Ook de ramen en deuren van ons digitale huis dienen goed beschermd te zijn. Alleen samen kunnen we dat doen.

Definitie: Digitale veiligheid gaat over het beschermen van mensen en organisaties tegen iedere dreiging die voorkomt uit een digitale omgeving. Dat kan de dreiging zijn die uitgaat van cybercrime/ digitale criminaliteit, maar ook van de dreiging die uitgaat van een ontoereikende beveiliging van genetwerkte systemen (hardware, software en data).

Speerpunt 7: Digitale veiligheid en cybercrime

Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat 13% van alle Nederlanders in 2019 slachtoffer is geweest van cybercrime. **In Lelystad was dat al 18%.** Van de cybercrimedelicten komt hacken in 2019 het meest voor (6 procent). Dit wordt gevolgd door koop- of verkoopfraude (5 procent), pesten via het internet (4 procent) en identiteitsfraude (1 procent). In Lelystad zijn de slachtoffers verdeeld over 10% fraude via internet, 5% hacken en 7% pesten. In 2019 werd van 8 procent van de ondervonden delicten door slachtoffers van cybercrime aangifte gedaan bij de politie. Verder waren er vorig jaar in Lelystad 257 fraudedelicten via online handel bekend bij de politie. Een stijging van 32% ten opzichte van het jaar 2018.

Doel	Eind 2022 zijn we beter beschermd tegen digitale indringers en criminelen. En is de aanpak van digitale criminaliteit en onveiligheid net zo normaal als de aanpak van bijvoorbeeld woninginbraken en veelvoorkomende criminaliteit.
Indicatoren	- Aantal lokale integrale interventies met politie, OM, gemeente en andere partners. - Aantal aangiften politie op digitale criminaliteit.
Wat gaan we extra doen?	
☐ Sterke samenwerking: We willen op digitale veiligheid samenwerken met andere partijen. We werken samen op niveau van Flevoland en eenheidsbreed (politiegebied Midden Nederland, 39 gemeenten). Onze activiteiten zijn afgestemd met het programma Digitale Veiligheid en de Regionale Veiligheidsstrategie 2019-2022. Ook is er afstemming met de Taskforce Digitale Veiligheid. Daarin zijn politie, OM en alle districten vertegenwoordigd. ☐ Plan van aanpak digitale veiligheid: Door de coronacrisis zijn we nog meer afhankelijk geworden van onze digitale systemen. Daardoor zien online criminelen hun kansen. Er bestaan grofweg drie typen cybercriminelen. Ten eerste zijn er de kwajongens die vanaf hun zolderkamer online kattenkwaad uithalen. De tweede groep, professionele hackers met kwaad in de zin, opereren individueel of maken deel uit van criminele organisaties. Zij gaan puur voor financieel gewin. Ten slotte zijn er de staten met hun spionnen, die handelen vanuit geopolitieke of economische overwegingen.¹ We gaan een plan van aanpak maken hoe we de komende twee jaar om willen gaan met de nieuwe uitdagingen. In dit plan willen we de bestaande aanpak meer structureren, actualiseren en aanscherpen. ☐ Twee pilotprojecten: We willen concreet aan de slag en op zoek naar wat werkt. We hebben al ervaring met (digitale) weerbaarheidstrainingen voor ondernemers. We willen kijken of we de bewustwording onder slachtoffergroepen kunnen verhogen. We willen voorkomen dat jongeren worden ingezet als zogenaamde moneymules. In samenwerking met politie, OM en de rijksoverheid wordt een serie verhalende podcasts over slachtoffers en daders van digitale criminaliteit ontwikkeld. ☐ Cyberpesten: Jongeren zijn met name slachtoffer van digitale criminaliteit. Zo'n 12% van de jongeren is slachtoffer. Dit komt voornamelijk omdat jongeren het vaakst online zijn en daardoor het meeste risico lopen en ook meer risico's nemen. De online wereld voelt voor jongeren anoniem en dit heeft impact op hun gedrag en de mate waarin zij de schade van hun acties overzien. Vooral bij cyberpesten is dit een bekend fenomeen. We willen in 2021 en 2022 dit probleem aanpakken.	
Wat blijven we doen?	
☒ Informatieveiligheid: Gemeenten zijn kwetsbaar als het gaat om de digitale dienstverlening en het beheer van persoonsgegevens. Jaarlijks wordt er met de ENSIA-methodiek verantwoording aan raad en landelijke toezichthouder afgelegd. Elk nieuw informatiesysteem waarop gemeentelijke informatie verwerkt wordt, wordt voorzien van een classificatie met de daarbij behorende beschermende maatregelen. In 2019 is gestart met het vormgeven van het bedrijfscontinuïteitsplan, in 2020 voortgezet. Lelystad is aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst. Zij melden zich als gemeenten gevaar dreigen te lopen. Kwetsbaarheidsscans worden uitgevoerd. ISMS-tooling is aangeschaft en wordt op dit moment ingericht (Internet Security Management System). Verder is structureel budget voor bewustwording rondom informatiebeveiliging aangevraagd en komt in 2021 beschikbaar. ☒ Diverse activiteiten: We zetten al op diverse vlakken acties in voor cyberveiligheid. Denk aan preventie en bewustwording van onze inwoners. Samenwerking en kennisdeling tussen de veiligheidspartners, onder meer door de regionale veiligheidsstrategie. Verder blijven we aansluiting houden bij landelijke initiatieven en campagnes.	

¹ Corona geeft een nieuwe impuls aan deze laatste categorie. Maar in dit plan richten wij ons op de digitale veiligheid in Lelystad en omgeving. Op landelijk niveau wordt onder beheer van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding gewerkt aan het Nationaal Crisisplan ICT. Voor het bovenlokale en regionale niveau is onder regie van het Veiligheidsberaad een bestuurlijk routeboek cybergevolgbestrijding ontwikkeld.

Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Denk aan boa's, politiemensen, handhavers, docenten, medewerkers van gemeenteloketten. Maar ook politieke ambtsdragers zoals raadsleden en collegeleden. De maatschappelijke omgeving kan zich intimiderend, bedreigend, soms letterlijk gewelddadig opstellen. Dit is onacceptabel, om meerdere redenen. Het functioneren van persoon zelf wordt erdoor beïnvloed.

De uitvoering van publieke taken heeft ervan te leiden. De integriteit en 'goed bestuur' komen onder druk te staan. En bij gedogen van het geweld groeit de 'onaantastbaarheid' van daders.

Speerpunt 8: Veilige publieke taak

Het komt helaas regelmatig voor dat er in Lelystad geweld wordt gebruikt of bedreigingen worden geuit tegen ambtenaren, bestuurders of andere mensen met een publieke taak. Elke instantie heeft daarvoor zijn eigen registratie, zoals het GIR (Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem). Ook is er een Monitor Openbaar Bestuur (landelijke cijfers over agressie en geweld tegen overheidsmedewerkers en politieke ambtsdragers).

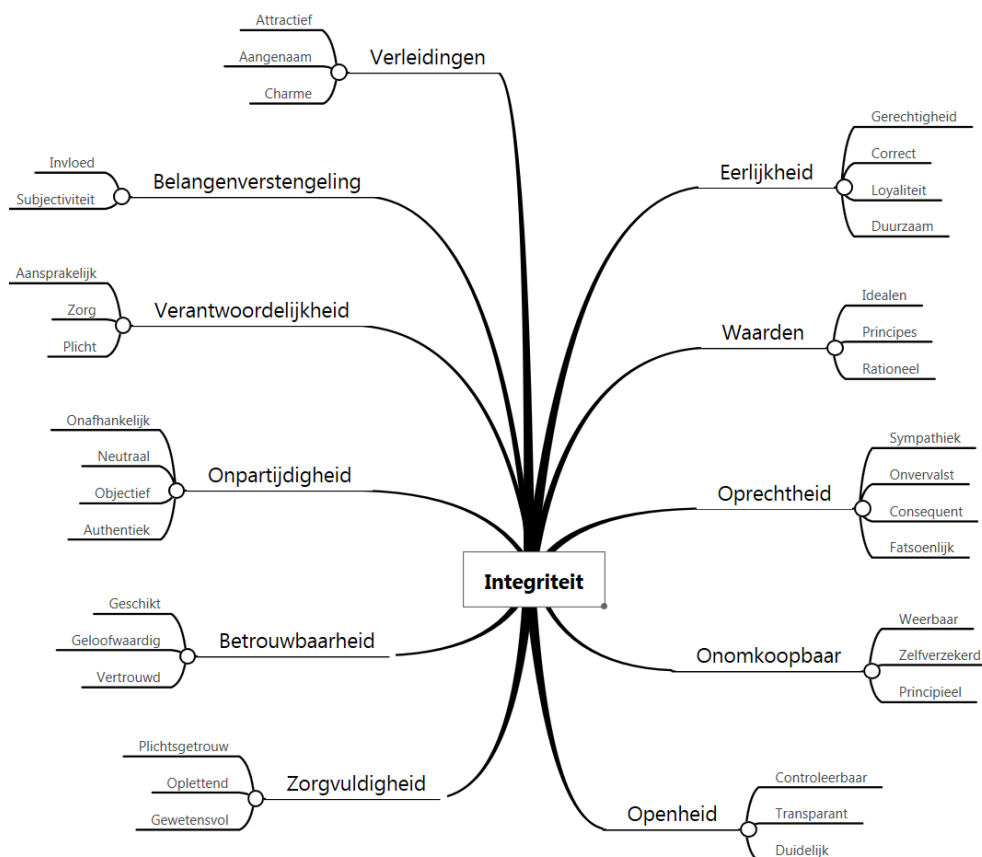
Doel	Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak hebben een ondermijnend effect op de overheid en moeten stevig aangepakt en zoveel mogelijk voorkomen worden.
-------------	---

Wat blijven we doen?

- ☑ **Agressieprotocol.** De gemeente Lelystad heeft een duidelijke visie op agressie en geweld en heeft hier protocollen voor opgesteld. Grenzen worden gesteld voor toelaatbaar gedrag en dit wordt kenbaar gemaakt. Medewerkers zijn goed getraind en er wordt gewerkt met een teamnorm. Agressie- en geweldincidenten geven we altijd opvolging. De agressie-incidenten worden bijgehouden in het GIR. De afgelopen twee jaar ging het om gemiddeld zo'n 30 meldingen per jaar. Een viertal incidenten eind 2019 zijn geëvalueerd en de aandachtspunten zijn meegenomen voor 2020 en verder. Binnen de gemeente zijn de VPT-taken vanuit de werkgeversrol belegd bij de afdeling P&O.
- ☑ **Veiligheid politieke ambtsdragers.** Raadsleden, burgemeester en wethouders treden veel in het openbaar, vormen in veel opzichten het 'gezicht' van de gemeente en lopen daardoor extra veiligheidsrisico's. Deze risico's vragen om aanvullende voorzieningen en maatregelen. Dit wordt gecoördineerd door het team Veiligheid in afstemming met de griffie. Politieke ambtsdragers kunnen zelf ook maatregelen nemen om de kans om slachtoffer te worden van intimidatie en agressie te verkleinen. Dit kan door de gratis woningscan en de zelfscan persoonlijke veiligheid. Ook kunnen raadsleden zich wenden tot de burgemeester en griffier of anders de landelijke [Vertrouwenslijn](#) bellen (0800 - 2800 200). We gaan het agressieprotocol voor politieke ambtsdragers actualiseren en vaststellen.
- ☑ **Concrete VPT-maatregelen.** Voor de aanpak zijn landelijk acht 'centrale' VPT-maatregelen geformuleerd, zie ook [deze handleiding](#): (1) Communicatie met externe partijen over de norm van de gemeente; (2) Werknemers stimuleren om voorvallen te melden; (3) Registratie alle voorvallen; (4) Training van werknemers in het omgaan met agressie en geweld; (5) Binnen 48 uur reageren naar daders; (6) Aangifte doen; (7) Schadeverhaal; (8) Nazorg en evaluatie.
- ☑ **Lokale samenwerking.** We geven invulling aan de regierol richting de lokale publieke partners. We dragen in onze contacten met lokale partners de koers uit en wijzen op het belang van een heldere norm en het doen van aangifte.
- ☑ **Strafrecht.** Het strafrechtelijk beleid is gericht om geweldplegers tegen werknemers met een publieke taak snel en streng te straffen. Zo wordt voorrang gegeven aan de opsporing en vervolging van verdachten. Ook mogen daders eerder voorlopig vast worden gezet, waardoor snelrecht en supersnelrecht mogelijk is. De strafeisen van het OM zijn daarbij drie keer zo hoog als in andere geweldszaken. Een belangrijk onderdeel van de aanpak betreft de zogenaamde '[Eenduidige Landelijke Afspraken](#)' (ELA) tussen politie en OM.

AMBTELIJKE EN BESTUURLIJKE INTEGRITEIT

Onze burgers moeten op de overheid kunnen vertrouwen. Burgers zijn in veel opzichten afhankelijk van de overheid. Bovendien kunnen overheidsbesluiten diep ingrijpen in het leven van burgers. Daarom moet de overheid integer zijn. Dat wil zeggen dat de overheid in haar functioneren eerlijk en betrouwbaar is, de burgers correct behandelt en respectvol bejegt. Bovendien moet de overheid zichzelf ten voorbeeld stellen: als je wilt dat burgers zich fatsoenlijk gedragen, moet je dat als overheid ook doen.

Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstengeling maar ook het gevolg zijn van onvoldoende alertheid of onbewuste fouten. Integriteitschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid doordat bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen bewegingsruimte krijgen, ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit.

Speerpunt 9: Integriteit

De rol van de gemeente ligt bij het bewustzijn van het belang van en de alertheid op integriteit op peil te houden. We treden consequent en transparant op bij gevallen van integriteitsschending. En we richten de gemeentelijke organisatie zodanig in dat de kans op integriteitsschending minimaal is (afbakening functies, processen, informatiestromen). Betrokken partners zijn onder andere politie, Openbaar Ministerie, RIEC, provincie.

Wat blijven we doen?

- ☑ Integriteitsonderzoeken nieuwe bestuurders.
- ☑ Door de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) vormt de Ambtenarenwet 2017 het nieuwe wettelijke kader voor het integriteitsbeleid van overheidswerkgevers. In de wet staan de verplichtingen voor de werkgever en verplichtingen voor de werknemer op integriteitsgebied. Denk aan de eed/belofte, integriteitsbeleid, gedragscodes, geheimhouding en nevenwerkzaamheden.
- ☑ Algemene organisatorische maatregelen zoals standaardisering van processen, het inbouwen van controlemechanismen, optimalisering van de interne coördinatie.
- ☑ Specifieke voorzieningen zoals richtlijnen voor zorgvuldige omgang met informatie, integriteitsverklaring voor personen die werken voor de gemeente Lelystad, vertrouwenspersonen, doorvoeren van het 'vier ogenprincipe'.
- ☑ Agendering van het thema Integriteit in werkoverleggen, functioneringsgesprekken.
- ☑ Communicatie met het inwoners over onze aanpak van integriteit (publieksvoorlichting).

1) Meer aandacht voor digitale veiligheid en preventie bij ondermijning

Cybercrime en digitale criminaliteit in opkomst. In dit uitvoeringsplan is er meer aandacht voor activiteiten op gebied van digitale veiligheid. Verder willen we de maatschappelijke weerbaarheid versterken tegen de verleidingen van criminaliteit. We hebben daarvoor al meerdere plannen ingediend bij de rijksoverheid.

2) Gebiedsgericht: benoem prioritaire wijken

Er zijn grote verschillen per wijk op gebied van politiecijfers en onveiligheidsgevoelens. We sluiten aan bij andere initiatieven zoals het manifest van vijftien burgemeesters over kwetsbare wijken (Integrale Gebiedsaanpak Lelystad Oost - IGLO) en Lelystad Next Level.² Veiligheid moet een onderdeel uitmaken van een breder actiepakket gericht op wonen, welzijn en leefomgeving.

3) Investeer in de sociale kwaliteit van buurten

Aanpak van achterliggende sociale problemen heeft het meeste effect op de veiligheid. Deze factoren vragen om economisch en sociaal beleid (banen, huisvesting, onderwijs) en aandacht naar de normen en waarden in de samenleving.

4) Meer verbinding bij jeugd en veiligheid

We willen een betere aanpak van jongerenoverlast en jeugdcriminaliteit. Zowel vanuit jeugdhulp, onderwijs als veiligheid zijn er verschillende aanpakken en overlegstructuren georganiseerd. Belangrijk is om hier meer eenheid, duidelijkheid en verbinding in aan te brengen. Denk aan PGA 18-, aanpak 12-minners en nieuwe inzet jongerenwerk.

5) Inzet Wet aanpak woonoverlast

We willen meer grip krijgen op de woonoverlast, in samenwerking met Buurtbemiddeling, sociaal wijkteams, PGA en het Stedelijk Integraal Team.

6) Inzet toezicht en aanpak daders

We blijven investeren in toezicht, handhaving en strafvervolgning. We blijven alert als het gaat om de politiecapaciteit in Lelystad. De inzet van toezichthouders, handhavers en politie helpt. De coronacrisis heeft de samenwerking tussen politie en de gemeentelijke boa's al versterkt, dit willen we verder uitbreiden

7) Meer samenwerken met bewoners

Het cruciale element voor meer veiligheid is bewonersparticipatie. De veiligheid en sociale kwaliteit in een gebied veranderen zonder de bewoners is onmogelijk. Door bewoners (en maatschappelijke organisaties) te betrekken bij de aanpak van onveiligheid wordt ten eerste bevorderd en gestimuleerd dat juist de door hen ervaren problemen worden aangepakt en ten tweede dat zij zich betrokken voelen bij de veiligheidsproblemen in de directe woonomgeving. We gaan daarom door met projecten zoals WhatsApp, wijkpreventieteam, Burgernet, etc.

8) Handhaving kamerverhuur

Er is de afgelopen jaren veel gecontroleerd op de kamerverhuur, met name vanuit aanpak illegaal gebruik, brandveiligheid en overlast. Dit willen we voortzetten.

9) Publiekelijk cameratoezicht in Lelystad

Formeel staan er in Lelystad ruim 1.300 camera's geregistreerd. Naast de camera's die ondernemers, instanties, bewoners en politie inzetten, bestaat de mogelijkheid van cameratoezicht door de gemeente. We komen met een nadere analyse van de voor- en nadelen van publiekelijk cameratoezicht.

10) Aanpak personen met verward gedrag

Het aantal meldingen van personen met verward gedrag is in Lelystad gestabiliseerd, maar nog wel onverminderd hoog. De politie is veel tijd kwijt aan dit actuele thema. Het blijkt dat in wijken met een lage sociaaleconomische status veel meldingen voorkomen. Er liggen al diverse verbetervoorstellen. Het is belangrijk dat de komende twee jaar in regionaal verband uitvoering wordt gegeven aan die verbeteringen.

² <https://nos.nl/artikel/2337398-burgemeesters-coronacrisis-verergert-tweedeling-in-maatschappij.html>